

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams	„	2.00
pusmečiui	„	1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 46

Philadelphia, Pa. 22 Lapkričio (November) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Taupomosios pačtu bankos.

PAPUTUS blogam vėjui po Amerikos piniginius laukus ir pradėjus nuo tos viesulos braškėti pinigų sankrovoms—bankoms, pastaruoju laiku pradėjo visuomenė rimčiau apsižiūrėti ir pasirupinti, kaip apsisaugoti nuo to nelabojo, kurs atsigaivinęs nuo kapitalistų godumo ima šokti ir padaro tą viesulą, iššluojančią iš bankų žmonių pinigus. Žmogus darbininkas, užsidirbęs kiek pinigų nori pasidėti į banką, kad turėtų kuo gyventi atsitikus juodai dienai — bedarbei, ligai, ar senatvei. Bet visos bankos. Amerikoje yra privatiškose rankose, rankose kapitalistų, kurie ir patys tyčia subankrutija, kai mato, kad tuo plėšimu galės geriau pralobti, ir kitą syk nenoroms nusigyvena, užėjus paprastam pramonės drugiui — kriziui, atsikartojančiam kas keliolinti ar kas keliolikti metai.

Į tokias bankas, ką laiko atskiri kapitalistai, žmonės bijo jau padėti savo sutaupytus (sučėdytus) pinigus, nes nekartą jau ne vieno žmogaus paskutiniai centai jose dingę; per šiuos dvejus—trejus metus ypatingai užderėjo bankų bankruti-

jimas.

Visuomenė įbauginta. Ir daugelis jau pradeda sanprotauti, kad taupomosios bankos turi būti visuomeniškos, o ne privatiškos. Metai atgal socialistai pakėlė reikalavimą, kad tokios bankos būtų įsteigta prie pačtų. Darbininkų sąjungos visos, be skirtumo, pripažįsta tokį sumanymą. Kitose šaliose, net ir despotiškoje Rusijoje taupomosios pačtų bankos («Postal savings banks») jau seniai įvesta. Tės yra padrašinančiu pavyzdžiu Amerikos darbininkams. Ir dabar, šiuo pinigines viesulos laiku jau ne tik darbininkai reikalauja, kad taupomosios bankos būtų visuomenės arba, kitaip sakant, valstybės rankose, bet už tai stovi ir nemaža dalis buržuazijos, daugiausia smulkiosios, ir kai—kurie pačtų valdininkai. Texas valstybės pačtų viršininkai savo susivažiavime lapkr. 12 d. pripažino, kad tokias įtaigas paimtų federališkoji valstybė. Į tokią pačtos banką pasidėjęs, žmogus nebijosi, nes ji nebankrutys, o valdininkai ir nelabai pavogs, o kad ir pavogtų, tai žmonių pinigai neprapultų: valdžia vis išmokėtų.

Bet Amerikos darbininkas da savo politikos nesupranta, valdžią išrenka ne iš savo draugų, ką jų reikalais rupintusi ir įvestų neatidėliojant reikalingas permainas. Dėlto ir pačtų bankos vargu bus greit įvestos. Pačią pačtą, tą vienintelę Amerikoje visuomenės monopoliją, kapitalistai ne taip seniai norėjo paimt į savo rankas, nurodydami, kad valdžiai ji neužsimoka laikyti, kadangi kasmets milijonus turi pridėti. Mat Amerikos valdžia dabar susideda iš pačių kapitalistų; ką kapitalistai yra padavę į visuomenės rankas, tai tą jų valdžia duoda jiems išnaudoti; pačta neturi geležinkelių, tai ji turi labai brangiai kapitalistams mokėti už vežiojimą laišku ir siuntinių.

Tai gi ir čia be darbininkų kovos negalima ko gero tikėtis. Mums socialistams ypatingai svarbu, kad įvyktų pačtų bankos, tai būtų žingsnis prie visos išdirbystės sudrauginimo, paėmimo į visuomenės rankas. Kad taupomosios bankos būtų visuomenės rankose, tai, kaip matėme, to nori ne vien socialistai, bet be jų ir abelnai susipratusiųjų darbininkų kovos vargiai kas gero įvyks; buržuazija pakelia daug gražių suomanymų ir prižadėjimais vilioja per dešimtis metų. Darbininkai nori tai greičiau įvesti, ir tą jie padarytų, jei turėtų savo tikrus atstovus kongresuose.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA SEPTINTA.

7. Taktika.

(Tąsa).

TARIANT taktika, mes suprantame formas, kuriose pasirodo mūsų kova. Yra didelis skirtumas tarp principo ir taktikos. Principas yra tai tas, kas syki ant visados užtvirtinta, tai pamatas visų mūsų pažvalgų; taktika gi yra tai mūsų kovos įgyvendinimo būdas, — būdas, kuris gali diena iš dienos mainytis priklausau nuo įvairių įvairiausių pašalinių sąlygų, aplinkybių. Vienoje tam-tikroje kovoje — pavyzdžiui, kovoje už visuotiną rinkimų tiesą, — mes galime šiandien laikytis vienos taktikos, o ryto — visai priešingos taktikos. Mes galim, pavyzdžiui — rokuoti šiandien, kad ten ir ten demonstracija reikalinga, o ryto, arba ir tuo pačiu sykiu kitoj vietoj, pragaištinga. Suprantama, yra tam-tikros ribos proletarų taktikai, taktikai susipratusio, kaipo klesos, ir organizuoto į socialdemokratų partiją proletarijato. Taktika, skęstanti garsinguose žodžiuose, panašiai kaip buržuaziškų partijų taktika; taktika, esanti šaukiančioje priešgynystėje su programu, negali būt mūsų priimta. Buržuaziškosios partijos žiūri į savo principą, kaipo į įnagi, kurio galėtų pagriebti kiek galint daugiau už savo parsidavimą, ir josios tiek tik tą savo principą laiko ir tolei ji apgina, kolei priešininkai nē kiek nebando nusileisti, o tą valandą, kada derybas padarė, principą kavoja į kišenių. Kas kita proletarijatas: atsisakius nuo savo principo, mes perstojam buvę proletarišką partiją, perstojam buvę socialdemokratais.

Kokios gi rubežiuose mes turime laikytis? Visų-pirmu mes turime tvirtai atminti, kad mūsų partija tai ne koks šiupinys, kad mes nemanome dabar padaryt visus ir kiekvieną laimingu, nenorime staiga išliuosuoti visus kenčiančiuosius. Mūsų pamatinis principas tai tas, kad mes esame proletarijato partija. Tuosius, kurie

ateina pas mus iš kitų klesų, padoriai prisideda prie partijos, parodydami, kad jie prie to eina ne su privatiškais parsidavėlių tikslais, mes galim ramiai priimt, bet mes nesijaučiame laimingais, kuomet buržujus idealogas ateina pas mus, lyg norėdamas mus pradžiuginti savo įstojimu į partiją. Išspradžių, kuomet proletarijatas jau gyvavo kaipo klesa, bet dėlei nežmoniškos priespaudos tūnojo da tamsybėje, suprantama, tada buvo reikalinga, kad ateitų žmonės iš kitų klesų, proto ir mokslo žmonės, kurie išbudintų jame klesinį jo susipratimą. Bet tie minties milžinai, kaip Marks, Engels, Lassalle, priklausau, kaip ir visi didieji žmonės, kaip Goette ir Kant, visai žmonijai be klesos skirtumo. Šioje gi gadynėje proletarijatas jau ikitol išsivystęs, kad jau jis pats išleidžia talentuosius ir net genijališkus vadovus. Mes labai branginam kiekvieną proto darbą, ar jis iš šiojos ar kitokios klesos paeitų; mes be jokių perspėjimų naudojames visokioms moksliskų tardymų pasekmėmis, nežiūrint iš ko jos paeina, mes sveikinam visus, norinčius tarnaut mūsų dalykui, nežiūrint, iš kokių klesų jie pas mus ateina, bet prie to viso mes tvirtai laikomes tos nuomonės, kad prispaustosios darbininkų klesos išliuosavimas yra dalyku pačios darbininkų klesos ir dėlto tai atsidėti ant kitų klesų ir tikėtis jų pagalbos mes neprivalamo. Gali būt atsitikimai, kada mums prisieis kovoti išdraugės su kita partija, bet tada vadovavimas priklausys socialdemokratams. Tankiai socialdemokratams tenka kovoti išvien su kitoms partijoms parlamentuose, bet jie tada eina drauge su buržuaziškoms partijoms ne akilai, bet visą laiką turisi atskiriam, nesusimaišydami su jomis ir aiškiai nurodydami, kokio tikslo vardu jie kovoja. Jeigu kokios-nors politikiškos sąlygos privers mus eiti sykiu su taja ar kita buržuazišką partija, tai mes visados žiūrėsim į šitą bendrą kovą, kaipo į laikiną susitaikymą, kurio tikslu yra apveikti bendrą priešą. Mes negalim daryt sąjungų su buržuaziškoms partijoms, nes mes negalim pereiti į kitas partijas, mes negalim kovoti jų interesų vardu. Net ir susitaikymo laiku mes liekame aiškiai atsiskyre nuo jų, nes mes niekadoms neužmirštam, kad galutiniai mūsų tikslai stačiai priešingi buržuaziškų partijų tikslams.

Tankiai socialdemokratams tenka kovoti išdraugės su buržuaziškoms partijoms Austrijoj. Tai išaiškinama tuomi, kad čia yra daugybė partijų su įvairiais ir net priešingais tikslais, o ir klesų prieštaravimai ne visai da paaiškėję. Vokietijoj, kur klesų prieštaravimai išsireiškę griežtai ir aiškiai, beveik niekadoms to neatsitinka. Austrijoj užsilikę da likučiai gadynės, seniai jau kaip ir atgyvenusios: pavyzdžiui — bajorija, taip ir dvasiškija gėrisi da didelė įtekme. Kovoti su jomis buržuaziją spiria jos reikalai ir net priedermės, bet kadangi ji tą uždavinį blogai atlieka, tai mūsų priedermė ją pastūmēt, priverčiant išpildyt savo istoriską uždavinį. Iš kitos pusės, politikiškos sąlygos gali būti tokios, kad mes, tam priešingai, turėsim pasinaudot feodalizmo (bandžiaviškumo) jiega, kad ir vėla galėtume padilginti buržuaziją. Visuose šituose atsitikimuose, suprantama, negali būt nē kalbos, kad mes darytume sąjungas, koalicijas su šitomis partijomis. Mūsų partija visada ir visose sąlygose atstovinėja savo individuališkumą, savystovumą, nē minutą neišleisdama iš akių nuosavaus savo revoliucijinio tikslo.

(Pabaiga bus).

Jeigu darbininkai viską sutveria, tai kodėl jiems truksta to, ką jie sutveria? Labai yra įdomus faktas, kad juo daugiau darbininkai pridirba turtų, tuo mažiau jie gauna jais naudotis. Kodėl-gi taip?
P.M.K.

Darbininkai, ūkininkai ir valdžia.

VARGSTAME, broliai, darbininkai, nuo lopšio lig grabo, be pailsio, įvairių ponų išnaudojami, kaipo žemiausią žmonijos luomą visi mus stumdo ir niekin... Rusijos caras dėl savo biaraus tikslo mus darbininkus liep vienas kitą šaudyti; caro valdžios atstovai mus įvairiausiais būdais vargin, net neleidžia savo kruvinai uždirbtos skatiko nuo pono reikalauti, ant sukilusių beginklių darbininkų siunčia dragūnus. Mus skriaudžia ir išnaudoja visokie ponai ir poneliai ir net artimiausi mūsų broliai ūkininkai mus išnaudoja ir iš mūsų silpno kūno paskutinius syvus sunkia... Tas prakeiktas badas mus priverčia visiems tarnaut, visų lenktis, už duonos kąsnį parduot savo garbę, dorą, sąžinę...

Lietuvos ūkininkai savo ūkius besiskaldydami palengva virsta mažžemiais, o paskui proletarais, bet to neatmindami, kad jų vaikai arba nors vaikų vaikai bus proletarais, jie spaudžia ir kiek tik galėdami išnaudoja už save mažesnius sodžiaus įnamius ir samdininkus; jie apie tai nepagalvoja, kad jų vaikus už juos didesni ponai pabirkantai spaus, jie dabar socialistų nekenčia, bet kad jų vaikai bus socialistais jie nė girdėt nenori. Kodėl-gi protingas ūkininkas negalėtų su socialdemokratais eit išvieno ir ieškot tolimesnių gyvenimo siekių; bet kur tau: jie tokie trumparegiai, kad tik tą bemato, kas jam po nosia stovi. Žinoma, jie iš silpnesniojo kiek tik gali stengias išsunkt paskutines jiegas, kad tik jam šiam kartui būtų gerai. Užtai-gi mes, samdininkai ir visi kiti darbininkai, negalime nuo darbdavių laukt kokio broliškumo, kokių malonių, negalime su jais vienyti, mus skiria priešpriešingi reikalavimai, užtai ūkininkai nors teip pat sunkiai dirba, teip pat kenčia valdžios prispaudimą ir visas sunkybes, bet mūsų draugais jie būti negali, jie tur pasilikti mūsų išnaudotojais, skriaudėjais, kol nesusipras esą tokiais pat darbo žmonėmis, kol nepripažis darbininkų už lygius žmones, žodžiu sakant pakol ūkininkas bus ūkininku, tai tol bus amžinu mūsų priešu, išnaudotoju, o mes samdininkai kaipo proletarijatas turėsime prieš juos, kaip ir prieš kitus spandėjus kovot ir kovot. Mes kovojam ne aklai, mūsų rankose ateitis ir visa viltis, juk ūkininkai vis silpnyn eina, kada jie žemes besidalindami teip susilpnės, kad dirbs be samdininkų, tada iš pavargusių ūkininkų daug draugų turėsime, jie mums bus nepriešingi, visi išvieno kovosim prieš didžiažemius ūkininkus ir dvarininkus; jų skaitlius susimąžis, o mūsų proletarijato — pasididįs.

Tik tada tarp mūsų ir ūkininkų įvyks sutikimas, meilė ir brolybė, kada žemė bus visuomenės savastis, ne vienu ūkininkų bet visų žmonių, kaip dabar oras ir saulės šviesa yra visų. Kada nebebus darbdavių-ponų, kada visi išvieno kaipo viena šeimyna dirbsime, tada tik išnyks tarp žmonių nesutikimai ir tada tik išdžius tas «priešginybės šaltinis».

Kitose šalyse darbininkai daug daugiau apsišvietę ir susipratę, aiškiau supranta savo stovį ir geriau savo priešą pažįsta, užtai ten darbininkai daug greičiau jungias į bendroves ir į organizacijas, vienybėje kovon stodami daug lengviau savo tiesas išgauna ir tarp susivienijusių darbininkų smarkiai platinas socializmas. Susivieniję darbininkai per streikus geresnį užlaikymą išreikalauja, trumpesnę darbo dieną ir didesnę užmokestį.

Lietuvos darbininkai pajutę, kad kur ten Amerikoj ir kituose pasaulio kraštuose, didžiuose miestuose darbininkams brangiau moka kaip paprasti Lietuvos ūkininkai, užtai juos tas užmokestis, linksmesnis pragyvenimas ir traukia į svetimas šalis ir į didžiuosius miestus, nors retas svetur laimę atranda, bet vis laisviau gyven kaip prie Lietuvos ūkininko, dauguma ten ir ant viso amžiaus apsigyvena. Lietuvos ūkininkai matydami, kad iš jų rankų sprūste sprūsta nuvarginti darbininkai, jiems ima širdį skaudėt ir

pradeda manyt apie suturėjimą emigracijos ir pradeda ieškot priežasčių, dėlko jie apleidžia savo «bočių ir prabočių krauju aplaistytą tėvynę». Daugiausia bėga nuo kariumenės ir karės, bet ramesniejie ir ramesniuose laikuose teip pat bėg. Ūkininkai darbininko prakaito ėmė pavydėt miestų pabirkantams, jie mano, kad sodžiaus darbininkai kaip žemė ir grūdai tik jiems priguli, jie jaučias kaip ir skriaudžiami ir supranta, kad neišlaiko varžytinių su tais, kurie «pritraukia daugiau jiems mokėdami». Kad ūkininkų rankose būtų valdžia, be abejonės, jie išleistų įstatymus, kad be ūkininkų leidimo darbininkai negalėtų niekur iš savo valsčiaus išvažiuoti.

Kada jau iškovosime lygias politiškas tiesas, kada bus visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu reikami atstovai, darbininkams su ūkininkais kovos galo da nebus. Nors ir visiems bežemiams bus žemė duota, bet vis atsiras turtingi ūkininkai, kurie duotąją žemę iš savo kaimyno atpirks ir vėl bus vieni turtingi ūkininkai, kurie samdysis darbininkus, o antri beturčiai proletarai. Dabar visos jiegos kovoj prieš caro valdžią, bet kada caro valdžia bus pergaltėta, tai proletarijato beliks kovot tik prieš buržuaziją. Sodžiaus darbininkai visą kovos galybę turės apverst kovodami su ūkininkais, už juos didesnio priešo nebeturės.

Ne dėlto mes darbininkai prieš caro valdžią turim kovot, kad ji žemės pirkt neleidžia, kad ji ūkininkus spaudžia, bet dėlto, kad ieškot tikrą žmonių atstovybę, pilną laisvę visiems be skyriaus piliečiams, vyrams ir moterims, nežiūrint nė tautystės, nė tikėjimo.

Darbininkai po sklypelį žemės gavę ir kas sau skyrium dirbdami nebus laimingi, juk negalės žemės išdirbimui gerų ūkiškų įrankių įsitaisyti, negalės kuliųjų mašinų įsitaisyti ir su kokia svarbesnia mašina vienas žmogus negalės nė darbo pradėt, o pasisamdyt nedaug ką galės, kiekvienas turės savo žemę ir savo darbą; kaskita būtų išvieno viską dirbant, tie patys žmonės su mašinų pagalba galėtų trumpu laiku daug padirbt, reikėtų tik draugautis ir eit prie to, kad kuodaugiausia žmonių išvieno dirbtų. Vienybė — galybė! Reikės tik draugautis ir draugautis, visos visuomenės suirus mašina turės susijungt į vieną didelį milžinišką žmonijos dirbantį kūną, apsvalyt nuo dabartinių supuvusių narių, padaryt kruviną operaciją ir atgaivint naują jiegą apsnūdusios žmonijos. Tik tada mes darbininkai būsime laimingi, kada laukai ir miestai susidėsime į vieną kūną, kada pabirkai duos artojams savo išdirbinius, o artojai duos duoną pabirkų darbininkams, kada visur su visoms gamtos dovanomis, savo darbo vaisiais, broliškai, be pinigų pasidalysime; tik tada būsime laimingi, kada su viso svieto darbininkais susivienysime ir socializmo tvarką įvesime.

Svarstymo apie ūkės pagerinimą negalime pavadint viso krašto, visos tautos reikalais; visos tautos ir viso krašto reikalas tai bus tik tas svarbiausias, kad sugriaut dabartinę netikusią tvarką ir žmoniją įvest į naują gyvenimą.

Be abejonės, socialistiškame svieto surėdyje nesulyginamai bus geriau gyvent ne tik tarnams ir darbininkams, bet ir visiems ūkininkams ir smulkiesiems poneliams. Žinoma, mūsų ūkininkai ir ponai to nesupranta, kaip gal būt lygus karaliui koks nuplyšęs valkata, vargdienis.

Mes darbininkai, samdininkai ir visokie kiti tarnai, kurie tik turime ant savęs koki nors poną, reikalaukime geresnio užlaikymo, žmoniškesnio su mumis apsėjimo, kiekviename dalyke jiems priešinkimės, jų didybę naikinkime; jų malonių nesulauksime, geriau ir nelaukime. Nelaukime, kad kas kiti apie mus rūpintus, nelaukime, kad ūkininkai ar dvarininkai mums žemės duotų. Nelaukime, kad kokie socialistai ar dūmos atstovai be mūsų pačių prisidėjimo ką nors gerą padarytų, tik jie gal patart, pamokint, o reikale it vedėjais pabūt, bet viską turim padaryt tik mes patys nuvarginti ir prispausti darbo žmonės. Niekas kitas, kaip tik mes patys galim padaryt sau tikrai gerą būvį.

Mūsų darbas visą sviatą rėdo ir maitin, mes savo rankas nors

vieną savaitę kad nuo viso svieto pakeltumėm, nuo darbo attrauktumėm tai baisius daiktus svietas pamatyti, be mūsų viskas apmirtų, užmigtų. Męs darbininkai padarome paraką, kulkas, kanuoles ir visus kitokius ginklus, męs einame į lariumen mūsų rankose šaudyklės, durtuvai, laivai ir visos stiprovės. Kad męs susiprasime ir savo rankas prieš terionus pakelsime, tada prieš mus visas svietas sudrebės, prieš mus nusilenks visoki galybė, mūsų vėliava sugriaus carų sostus, tada patys pamatysim, kas męs; tikroje šviesoj save pamatysim ir aiškiai suprasim, kad męs ne dulkės, bet pasaulio valdonai, žemės augščiausi ir prakilniausi žiedai; ateis toks rytas, kad visi sykiu prieš vėją papūsime ir ištikro atpūsime.

Silpnutis.

Lietuviai kunigai remia anarchistus.

VISUOMENĖ yra gerai girdėjus, kai 1902 m. per didžiųjų kalnakasių streikus Gen. Gobins apskelbė angliškuose laikraščiuose aplinkinėse Shenandoah ir Mahanoy City, Pa. esant visus anarchistais. Spalio 29 d. 1907 m. Shenandoah'rio kalnakasiai turėjo parodą, kaip visados per Michell's Day; žinoma, maršavo po miestą, po tam į salę kai kurie numaršavo gauti pamokinimą nuo juodvarnių (kitaip negalima pavadinti už tokius pamokinimus). Tuojaus pasirodė ant tribunon kun. Pautienius, klebonas iš Mahanoy City, Pa. Prakalbėjo: «Lietuviai! Laikykites tvirtai unijoje!». O 1900 m. per streikus pats keikė per pamokslus uniją ir streikininkus, ką streikuoja, o dabar pats eina į pagelbą tiems iškeiktiems anarchistams. Sako, net man dyvai, kad per miestą tiek daug lietuvių maršavo, o čia visai mažai atėjo išgirsti pamokinančių juos žodžių. Sako, dabar yra geri laikai, nenorėkite geresnių, jeigu toliaus norite teip gerai gyventi ir kad jus neiškartų, tai nebalsuokite už kitokią partiją, kaip tiktai vien už demokratus. Papasakojo, kaip vokiety dešros každamas alaus užsigeria, ir daugiau visokių niekų pritauskė, ką neverta laikraštij vietą užimti. Po kun. Pautieniui, kalbėjo kandidatas į vyskupus kun. Milukas. Jo kalba buvo tokia: Socijalistai negerai, yra išvien niekšai. Kalnakasiai tiktai gali pagerinti savo būvį per uniją ir kalnakasis išdirbęs 25 metus kasyklose turi gauti pensiją ir turėtų būti priimtas į prieglaudos tam tyčia pastatytus namus; duokime sau, kad pastatytų tokį namą, kad ir Frankville, Pa. mažu ir aš prisiglausčiau, tiktai reikią sudėti pinigų tam reikalui ir duoti prašymus.

Bet nepasakė kur duoti. Kaip tai farizėjai niekina socijalistas, o vienok jų žodžiais kartais kalba. Kalnakasiai ir visi darbininkai, dirbė iš jaunų dienų, turėtų gauti minėtą pensiją arba prieglaudą ant senatvės. Bet ne šitame surėdyme! Kada darbininkas pareikalauja sau ir savo šeimynai didesni kashni duonos, tai juos kapitalistai pavaišina švino kulkomis, o bažnyčiose kunigai visa gerkle rėkia, kad už savo geradėjus turime melstis ir balsuoti, tai yra už kapitalistus. Jeigu norime pagerinti būvį sau ir savo šeimynoms, tai riškime prie socijalistų partijos ir vien už socijalistus atiduokime savo balsus balsavimo dienos; ne teip kaip mums liepia kunigai ar kitoki biznieri, kad norime turēt gerus laikus, tai turime balsuoti už demokratus ir k. Kada męs darbininkai susiprasime ir remsime savo partiją, pastatydami savo užtarėjus, vietoje kraujagerių, visokiuose urėduose, tada be vargo, be kraujo praliejimo pagerisime savo būvį, pasenę gausime pensijas ir — vienu žodžiu — viską apturėsime, ko reikalaujame. Draugai darbininkai! Matote kaip mūsų broliai lietuviai ir da dvasiški vadovai mums akis muilina ir nori supiudyti lietuvius su lietuviais. Jau

perleidome į trumpą laiką net tris streikus, ar nors vienas iš tų juodvarnių, vadinamų mūsų geradėjų, davė mums patarimus, ar pamokino mus ko gero prieš streikus ir laike streikų? Ne. Neku rie dar iškeikė. Bet dabar, kada netoli balsavimo diena ir jų kišeniai prikimšti auksu, tada jie mus pamato ir temdo mūsų protą, stumia į gilesnę prapultį ir užkrauna ant mūsų sunkesnes vargų naštas.

Ex-Socijalistų Draugas.

Laiškas visuomenei.

Draugai ir draugės! Męs visi esam atkeliavę iš Lietuvos tėvynės, bet daug mūsų draugų yra, kuriuos išvijo budeliai, tai atsiminkim savo brolius, likusius Lietuvoj, kaip juos kankina, retėžiais kala, pilni kalėjimai, pilna katorga, ir gir dim kas dien pakariant, sušaudant, kankina budeliai, kaip pikčiausius žveris. Atsiminkim, draugai, kad dvi dumos tapo išvaikytos, dabar rengiasi trečia, neužilgo prasidės jos posėdžiai, nepraleiskim šitos progos atsiliepti į juos, leiskim maldavimus su reikalavimais visos kuopos; tegul atidaro kalėjimus ir katorgas, tegul sugriauna kartuves ir sutrauko retėžių pančius, tegul atidaro rubežius, kad galėtume liuosai grįžti į tėvynę, tegul pamato caro bernai, caras ir carukai mūsų vienybę; gal sudrebės ir jiems kunas nuo mūsų žodžių, rašto, maž persimainys budelių kraujas į žmonišką: pasveikinimais ir gražiais žodžiais sudrutisime savo draugams atstovams mintį, jie stipriau stovės už darbininkus, geriau prirodys kraujageriams neteisybes, lauks jie iš visų pusių skrendant maldavimų. Lai gyvuoja laisva Lietuva!

P.Petronis.

Du kapitalistu draugai.

«Žvaigždė» ir «Amerikos Lietuvis» — tie du yra kapitalistų draugai. Ir tarpe jų dviejų yra socijalizmas kryžiavojamas. Farizėjai plakė Kristų, kankino, dėlto, kad anas skelbė meilę ir lygybę tarpe žmonių; buvo užvestas ant Kalvarijos kalno ir nukryžiuotas. Kristus, kybodamas ant kryžiaus, šaukė: trokštu! trokštu (laisvės). O farizėjai, dėlei paniekos, sumaišė uksus su tulžia, ir davė Kristui gerti. Kapitalistai ir carai šiandien plaka ir kankina socijalizmą ir veda socijalistus ant kartuvių tukstančiais, ir kryžiavoja prie stulpų ant sušaudymo plečiaus, už tai, kad anie skelbia Kristaus mokslą, tai yra — meilę, lygybę ir brolybę. Socijalizmo aukos žudomos per carus—karalius ir kapitalistus, mirdamos šaukia: trokštam laisvės savo broliams ir mirštam už juos. O «Žvaigždė» su «Amerikos Lietuviu», dėlei paniekos, sumaišo savo melagystes su tulžia ir drebia ant socijalizmo, kad tik tą šviesiąją idėją aptamsinti ir palikti svietą senojoj tamsybėj ir skurde. Jie drebia, ką patveria, ant socijalistų, ir ne už jų

kai—kurias darbų klaidas, už ką reikėtų kritikuoti, bet tik už tą šviesiąją idėją — socializmą. Bet Kristus kentėjo ir mirė už savo priešus. Kęskim ir męs, nes anie nežino, ką darą.

A.J. Viznis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Trečioji dūma tapo sušaukta lapkričio 14 d. Caras šaukė dangaus palaiminimo jos darbams ir kad pakeltų «žmonių apšvietimą ir gerovę», ko da biurokatiškai-juodašimtiška valdžia nesuspėjo pakelt... ant kartuvių. Tas «apšvietimas ir gerovė» turinti būt padaryta «didžiosios ir nepadalinosios Rusijos viešpatystės» «naujai organizacijai ir sutvirtinimui». Dūmos prezidentu išrinkta M.Homiakov, oktiabristas arba spalietis (partija neva apginanti caro manifestą, išleista spalio 17 (30) d. 1905 m., ir jau seniai valdžios pamintą). Homiakov prakalbėdams į atstovus, graudeno juos kad pametę partijų skirtumus, dirbtų «didžiajai ir nepadalinamajai Rusijai». Golubevui, valstybės tarybos vice-prezidentui, skai-

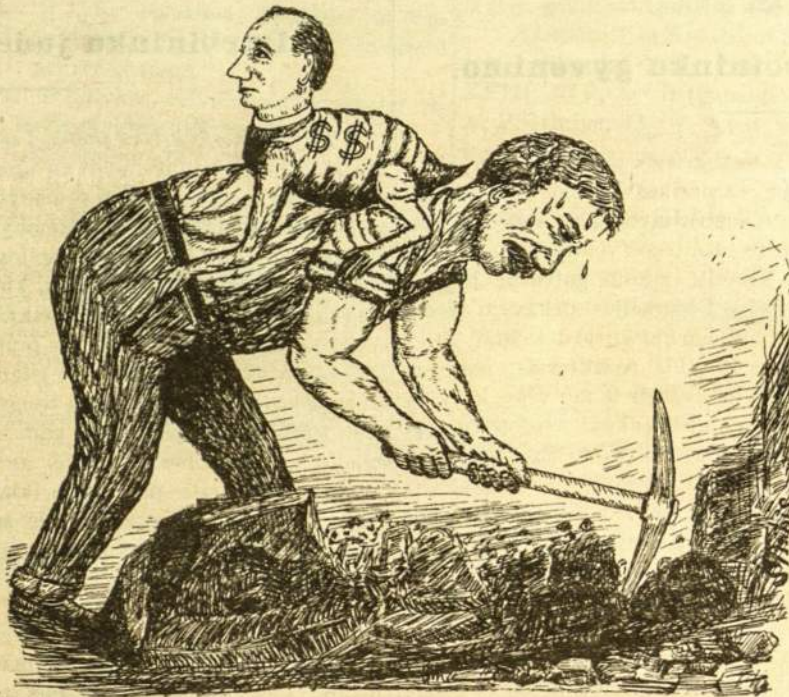
tant minėtą caro pranešimą su palaiminimais ir sveikinimais, socialdemokratai atstovai buvo komisijų kambaryje ir atėjo į vidų tik kada reikėjo pasirašyt po prisiega.

Trečioji dūma — labiaus atgaleiviška už abidvi pirmasias. Oktiabristai (spaliečiai) yra konservatistai, kad ir nepasirodo aiškiais senosios tvarkos šalininkais. Homiakov išrinktas į dūmos prezidentus 371-nu balsu, grafas Bobrinskij, konservatistas, gavo du balsu, o buvęsis antrosios dūmos prezidentas kadetas Golovin — tik vieną balsą. Tai jau pats prezidento rinkimas parodo, kokia didžiūma valdžios pataikūnų. Dūma nieko gero neduos visuomenei.

Nori panaikinti «In God We Trust».

Šiomis dienomis Amerikos prezidentas Roozeveltas įnešė, kad neturėtų būti daugiau ant auksinių pinigų mušama deviza: «In God We Trust», kas reiškia: «ant Dievo męs pasitikime». Jis tai aiškina, kad tai esą tikėjimo įžeidimas.

«In God we trust.»*)

In God we trust —
Reik kirst ir kast, —
Atrasi laimę žemėj.
Paskui danguj...
Ui-ni, ui-ui —
Man akys jau aptemę...

In God we trust —
Dievs duos man rast
Tą laimę pažadėtą.
Ah! Ką pečiuos
Ašai jaučiuos?...
Tai Dievo kas uždėta...

In God we trust...
Reik kirst ir kast...

J.B. iš B.
(Iš „Dilgėlių“)

*) Išark: In god vy trust. Reiskia: męs ant Dievo pasitikim. Teip užrašyta Amerikos auksinių ir sidabrinų pinigų.

Daugelis saką: «In God we trust for eight cents» (ant Dievo pasitikime už 8 centus) ir t.p. Žinoma, tokia religiozume klausime labiausiai subruzdzo kunigai: vieni – mažumą – priitaria prezidentui, o kiti – dauguma – labai jį kritikuoja, daro mitingus, kur priima protesto rezoliucijas ir siunčia jas į Washingtoną. Sako, prezidentas norįs Ameriką paverst į pagonišką šalį, ir vieni vienaip, kiti kitaip mato tame sumanyme bedievystę. Dabar tas klausimas bus, rodos atidėtas ar ant dvidešimt penkerių metų.

Prie progos reikia paminēt, kaip atsirado ir kas sumanė spausti ant pinigų žodžius «ant Dievo mės pasitikime». Kaip rašo «The Philadelphia Press», pirmas tokio dieviškumo pripažinimo sumanymas paeina nuo Pensilvanijos kunigų, 1861 m. Jie tą reikalingumą aiškino tuo, kad kartais ateities antikvarijai nepasakytų, kad Jungtinės Valstybės buvusios pagoniškomis...

Bet «In God we trust» pirmą syk pradėjo mušti ant auksinių ir sidabrinių pinigų padavadijus Salmonui P.Chase, išdo sekretoriui prezidento Lincolno kabinete. Tam tikro kongreso nutarimo nebuvo, ir ant to Roozeveltas remdamasis, drąsiai pasakė, kad galima ir reikalinga prašalint nuo pinigų žodžius: «In God we trust».

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Amerikos Darbo Federacijos susivažiavimas. Norfolk, Va., lapkričio 11 d. atidaryta visuotinio «Amerikos Darbo Federacijos» susivažiavimo posėdžiai. Deleгатų susivažiavo į 400. Posėdį atidarė Federacijos prezidentas Gompers. Kalbėjo (veidmainingai) Virginijos gubernatorius, Swanson, Norfolk miesto galva ir pirklių biržos prezidentas. Gompers vardu Federacijos dėkavojo tiems «darbininkų geradėjams». Paskui kalbėjo kai kurie delegatai. Victor L. Berger, «Social-Democratic Herald» redaktorius, atstovas nuo Wisconsin federacijos, apsiskelbė, kad ir toliau ves kovą su Gompersu, už jo prasižengimus prieš darbininkus, ir protestuosias prieš jo rinkimą į prezidentus. — Lapkričio 12 d. susivažiavime išsiaiškino, kad Federacijai prisieis ištikrųjų stoti priešais pabrūkiantų susivienijimą «National Association of Manufacturers». Federacija jau užmezgė fondą tos kovos reikalams. Rezaliucijoj pasakya, kad pabrūkiantai susivieniję ardo neteisingsais būdais darbininkų organizacijas. Pasirodė, kad į federaciją gatavos įeiti šiosios, ikišiol atskiros, geležinkelio organizacijos: mašinistų, kurėjų, konduktorių ir telegrafistų sąjungos. — Porto Rico salos delegatai reikalauja, kad federacija padėtų jiems kovoti už jų pilietiškas tiesas Amerikoje, už 8 val. darbo dieną, reikalauja padvigubinti mokyklų fondą, mokytojų algas sulyginti su Amerikos mokytojų algomis, pastoti kelią vaikų darbai ir kitų reformų.

Verguvė Amerikoj. Alabamos valstybėj Wilcox paviete mieste Orni Hill areštavo lapkričio 11 d. daktarą C.H. McConnel, žinomą mieste dantistą, užskųstą už naudojimąsi iš verguvės.

St. Louis, Mo. tą pačią dieną apeliacijų jungtinis teismas pavirtino žemesniojo teismo nusprendimą nubausti kalėjimu ir pinigais 7 plentatorius apygardėj Sikston, Mo., už laikymą verguvėje 40 negrų, kuriuos jie priversdavo apdirbti jų laukus. Bausmės tokios: nuo 13 mėnesių iki pusketvirtų metų ir nuo 100 dol. iki 500 dolerių atlyginimo.

Kurpių streikas pasibaigė. Aštuonias savaites streikavo keli tūkstančiai St. Louis kurpių (šiaučių). Dabar — neteisingsiems vadovams ir darbdavių agentams pasidarbavus, kapitalistų laikraštijai susitarus ir visą laiką bauginus streininkus, ir šaltiems žiemos orams gresiant, streiką darbininkai apleido ir sugrižo, nieko neiškovoje, prie darbo.

Bedarbių armija da vis didinasi: Pittsburgo (Pa.) pramonės apylinkėj ikišiol pavaryta iš darbo — dėl sumažėjimo darbų pabrūkose, — 45 tūkstančiai darbininkų. Mena, kad iki gruodžio mėnesiui tas bedarbių skaičius pasidvigubins. — Plieno trustas («United States Steel Corporation») išmetė ant gatvės 20,000 darbininkų iš savo dirbtuvių visoj Amerikoje, o daugiausia Pittsburg; Westinghouso kompanija atstatė 10,000 darbininkų; «Pressed Steel Co.» — 5,000; anglies kompanija «Pittsburg Coal Co.» — 2,500 ir «H.C. Frick Co.» — 2500; «Jones and Laughlin Steel Co.» ir daug kitų — po 1,000 darbininkų atstatė nuo darbo.

«Darbo karžygių susivažiavimas. Sąjunga «Knights of Labor» — darbo karžygių — šiomis dienomis savo susivažiavime, Washington, tarp kito ko nutarė reikalauti, kad kongresas (parlamentas) ir visos įstatymdavystės arba legislatiūros pripažintų visuomenės šventis visuomeniškų rinkimų dienas ir vietinėmis šventėmis valstybinių rinkimų dienas. Susivažiavimas teipgi paremia tojo miesto «United States Historical Society» judėjimą link didesnio patriotiško apvaikščiojimo ketvirtos liepos šventės. Karžygiai!!

Darbininku judejimas svetur.

Tarptautiškojo streikų įstatymo sumanymas. Vokiškas laikraštis «Textilarbeiterzeitung», audimų pramonės darbininkų sąjungos vyriausias organas, apgarsino sumanymą apie streikų vedimą jų tarptautiškuose santikiuose. Tą sumanymą išdirbo tarptautiškosios vilnų pramonės darbininkų federacijos tarptautiškojo komiteto nariai vokiečiai. Sulyg tuo sumanymu, kiekvienos šalies darbininkai privalo savomis spėkomis vesti streikus. Išimtinuos atsitikimuos galima kreiptis į tarptautiškąją tos pramonės darbininkų organizaciją, dėl pagalbos; įsekmui tađa: 1) jeigu 10 nuošimtis tos sąjungos dalyvauja kovoje; 2) jeigo kova tęsiasi ilgiaus, kaip 4 savaites; 3) jeigu kuri sąjunga prirodys, kad savo spėkomis nestengs varyt streiko iki galui. Peržiūrėjimas, ar sąjungai reikia duoti iš tarptautiškos federacijos pašelpą, priklauso komitetui iš 9 ypatų, prie kurio priklauso ir tarptautiškasis sekretorius. Pašelpos didumas gali būti tarp 1 ir 3 frankų kas savaitė kiekvienam sąjungos nariui dalyvaujančiam streike.

* * *

Anglijos geležinkelių darbininkų stteikas, kurs grėsė neužilgo sustapdysiąs visos šalies judėjimą, tapo numalšintas tokiomis sąlygomis, ant kurių sutiko abi pusės ir darbininkai, ir kompanijos. Visi keblesniejie klausimai sutarta atiduoti «sutaikymo komisijai», arba trečiųjų teismui, išrinktai po lygią dalį iš abiejų pusių atstovų.

Kodėl tie, kurie nieko arba labai mažai naudingo žmonėms padaro, daugiausiai turi tuatų ir galingiausi? P.M.K.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Naujas įnešimas.

So. Boston, Mass. 60 kuopa paduoda sekantį įnešimą:

(a) Kad P.K. parūpintų kalbėtoją, kuris keliautų per lietuvių apgyventas vietas sakydamas prakalbas, organizuodamas ir tvėrdamas LSS. naujas kuopas.

(b) Ar negalėtų vienas iš centro komiteto narių tą dalyką atlikti?

(c) Ar negalima būtų partraukti iš Lietuvos vieną iš buvusių antros dumos atstovų.

Nuomonės P.K. yra tokios:

P.K. pilnai sutinka ir pripažįsta už reikalingą paleisti nuo LSS. vieną kalbėtoją, tik nepermato, iš kokio šaltinio imti jo užlaikymą; todėl nutaria, kad LSS. sekr. paleistų per organą visoms LSS. kuopoms ir pavieniams apsvarstyti.

Partraukti iš Lietuvos buvusį dūmos atstovą, ar kito ką, P.K. nepritarė dėlto, kad toki žmonės Lietuvoj yra labiau reikalingi, negu čionai, bet į vietą to gal randasi koks išstrūkęs į užsienį, o tinkamas agitacijai, tai tokį galima būtų parkviesti.

Pagal užmanymą 60 kp. ir P.K. patarimą, paduodu tai apsvarstyti LSS. kuopoms. Jeigu rasis pritariančių šitam įnešimui bent viena kuopa, tai jis eis per referendum.

Kadangi labai yra svarbus dalykas, reikalaujantis aiškiai išgvidenti, tai apsvarstymo laiką paskiriu iki gruodžio 15 dienos.

Tokia ypata vadinsis LSS. keliantis organizatorius, arba organizatorė.

Kuopos svarstydamos šį klausimą malonės prisilaikyti sekantių regulų:

1. Ar reikalingas LSS-gai keliantis organizatorius; kokią naudą jis padarytų dėl S-gos ir ar užsimokėtų toksai užlaikyti?
2. Iš kur imti uždengimui iškaščių jo pragyvenimui?
3. Iš kur kokia ypata būtų atsakanti tam reikalui? Paduokite kandidatą.

Meldžiu kuopų apsvarstyti šitą teip svarbų įnešimą.

LSS. sekr. *P. Dubickas.*

Konstitucijos Komisijos darbai.

Lapkričio 10 d. «Kovos» redakcijoje buvo Konstitucijos Komisijos pirmasis susivažiavimas. Pirmo perėjo per komisiją kryvūlė, ir visi jos nariai sutiko tą dieną susivažiuoti. Neatvažiavo drg. J. Šukys. Tai keturi nariai tvėrėsi už darbo ir dirbo dvi dienas — nedėlio ir panebėlyj (10 ir 11 XI.). Pasirodė, kad darbas ne teip lengvas, kaip buvo tikėtasi, ir nemažai jo atsirado. Pranešu visų draugų žiniai, kas ir kaip mūsų daroma.

Pirmutiniu komisijos uždaviniu buvo: apsvarsčius nuspresti, koki straipsniai ir kokioje eilėje turi jie eiti. Nutarta šiaip:

I straipsnis: Sąjungos vardas ir tikslas.

II straipsnis: Kuopos.

III straipsnis: Sąnarių priedermės.

IV straipsnis: Kuopų uždaviniai ir darbai.

V straipsnis: Kuopos komitetas.

VI straipsnis: Kuopos vadovų priedermės.

VII straipsnis: Kuopos komisijos (patikrinamoji, programų ir literatūros kom.).

VIII straipsnis: Komisijų priedermės.

IX straipsnis: Susirinkimai.

X straipsnis: Susirinkimų tvarka.

XI straipsnis: Rajonai.

XII straipsnis: Sąjungos valdymasis.

XIII straipsnis: Veikiamasis komitetas.

XIV straipsnis: Pildomasis komitetas.

XV straipsnis: Literatūros komitetas.

XVI straipsnis: Sekretorius.

XVII straipsnis: Organas.

XVIII straipsnis: Redaktorius.

XIX straipsnis: Administratorius.

XX straipsnis: Sąjungos turtų kontrolės komisija.

XXI straipsnis: Susivažiavimai.

XXII straipsnis: Referendumai.

Taigi mūsų konstitucija susidės mažiausia iš 22 straipsnių.

Bus da du-tris straipsniai menkesnės vertės: apie pridėjimus ir konstitucijos priėmimą arba jos referendum.

Visa medega konstitucijai yra apsvarstyta ir jau gatavai pada ryta penki straipsniai (I, II, III, XII ir XIII).

Komisijos nariai pasidalino po kiek straipsnių, kuriuos kiek vienas pasistengs išpildyti ir iki 25 dienai lapkričio atsiųsti kaip medegą komisijos pirsėdžiui. Paskui pirsėdis suves tai į eilę, sutvarkys, ir paleis kryvūlę, kad komisija susivažiuotų gruodžio 6, 7 ir 9 d. galutinai apdirbti konstituciją.

Konstitucijos Komisijos nariai apsiėmė šiuos straipsnius parašyti: Širvydas XIX, XX, XXI ir XXII; Baltrušaitis: XVII, XVIII, XIV, XV ir (pabaigt) XIII; Dubickas: XVI, VIII, IX ir X; P. Grinius: IV, V, VI ir VII. Drg. Šukiui palikta XI straipsnis (rajonai).

K.K. pirsėdis *J. Baltrušaitis.*

V-toji konferencija II-ro Rajono.

Spalnio 27 d. atsibuvo V-ta konferencija II-ro rajono Baltimorėje, Md. Delegatų buvo išviso 10; bet pravardės delegatų ir smulkmenos nutarta netalpinti organą, teipgi ir visi konferencijos klausimai apeinanti tik vieną rajoną netalpinti organe, bet rajono knygoje užrašyti. Talpinimas vardų ir nutarimų kožnos konferencijos pagal pranešimą draugų labai įkyrėjo «Kovos» skaitytojams, tai-gi mūsų prideryste «Kovą» gerint kaip išgalinti ir valyti nuo visokių mažai reikalingų daiktų. Nutarta talpinti tik dalykus, kliudančius visą Sąjungą. Tą mus rajonas pataria daryti ir kitiems rajonams.

Priimta sumanymas, patarti atspaudinti lapelius kaštais Sąjungos prieš balsavimus, agitatyviškus, ir išsiuntinti visoms kuopoms. Jie tur būt tinkami ilgesniam laikui.

Abelnai Sąjungai patariama spaudinti lapelių kuodaugiaus madų, kad klaidintų agitaciją visokios rūšies. Tai yra didelis pamatas mūsų darbui.

Patariama visiems rajonams laikant konferencijas, pranešti apie tai kitų tautų socialistų kuopoms, kad tosios prisijustų teipgi delegatus. Iš to mes geriaus dažinotume, kokiais keliais varoma agitacija, iš kurių ir mes imtume pavyzdį.

Patariam kuopų viršininkams, kad susirinkimuose savo draugus ukvatytų prie išsiėmimo ūkėsiškų popierių.

Išvažiavus iš mus rajono apygardės įrinktam į Veikiamąjį Komitetą drg. J. Šalčiui, jo vieton įrinkta didžiuma balsų drg. A.

Bernotas iš Philadelphijos.

Sekanti konferencija bus laikoma So. Bethlehem, Pa. antroje pusėje sausio mėn. 1908 metų

Su tuom draugai sumetę 5,00 «Kovos» Fondan užbaigę konferencija.

Konferencijos pirms. *P. Grinius*, rašt. *A. Bernotas*.

Ką «Kova» turėtų aiškinti apie nominacijas?

Penkto rajono 2-roji konferencija nutarė: «Kreiptis prie «Kovos» sandarbininkų su prašymu, kad «Kovoje» būtų plačiau aiškinama apie nominacijas» (sk. «K» N 31).

Kas turėtų but apie tai aiškinama? 1) Ar tas, kaip darosi nominacija arba pastatymas kandidatų į valdininkus, kioje tvarkoje eina nominacija? 2) Ar garsinti «Kovoje» visų nominuotųjų bei kandidatų vardus—pravardes?

I-am klausimui pilnai pritarčia; labai but gerai, kad kas tai aiškintų, kad visi draugai gerai žinotų nominacijų ir abelnai rinkimų tvarką. Antras klausimas ne visas gali but įvykintas. Kiek buva atskirų nominacijų kiekvienoje valstybėje, kiekviename paviete ir kiekviename mieste — ar visų nominuotųjų pravardes ir užsiėmimą galima būtų garsinti «Kovoje»? Aš manau, kad tas perdaug užimtų vietos «Kovoje», o naudos kasžin ar būtų kiek. Mano nuomone ir į valstybių valdininkus kandidatai garsinti «Kovoje» nebutų visai praktiškai. «Kova» yra mūsų organas, apimantis visas Jungtines

Kalejime.

LIUDNUMO akmuo krutinę spaudžia, nuo daugybės minčių net galvą skauda. Esu vienas, urve uždarytas, tarp keturių sienų. Saulės spinduliai manęs nebešildo, pavasario oras širdies negaivina, spingso tik mažas, siauras langelis ir tas pats geležimis apkaltas; per tamsius stiklus man retai kada užžiba šviesa ir vėl tamsu, ir vėl neramu. Oras prislėgtas, sunku kvėpuoti... Sunku, sunku man buti, gyventi... Kaip čia šalta ir liudna... Sienos pelyja nuo drėgmės, trupa ir visur, visur tik liudnumu dvokia. O kur draugai?!... Aš jų nematysiu... Vieni amžinai miega grabuose, antrus valdžia pudo urvuose, o treči da liuosi kovoja... Man skirta gyvent jau neilgai, kasdiena jaučiuos vis silpnėsiu... Šaltis ir drėgmė snės mano jiegas ir — «sudie», draugai! aš busiu laimingas, aš nieko nejausiu...

Seniai visas dainas jau išdainavau, ir visas eiles išdeklia mavau, ašaras saldžiasias senai jau išleidau ir širdis sudžiuvo, ir akys aptemo... Viskas atsibodo ir jausmai užmigo, ir niekas, niekas jau nemalonu... Kiekviena mintis tik slėgia, kankin... Tartum visas svietas mane atstumė, draugai ir draugės mane užmiršo, ir niekam, niekam jau nėsu naudingas... Būčiau laimingas, kad pirmosios meilės nors kibirkštį jausčiau;

Valstybes, kur tik lietuviai gyvena, o ne specialiaiškai vieną ar kelias kurias nors valstybes. Taigi, mano nuomone, «Kovoje» galėtų tik but garsinami kandidatai į visų valstybių valdininkus, kandidatai į kongresą ir tt. Tam aš ir pritarčia.

V-sis rajonas teiks is geriau savo įnešimą išaiškinti.

J. Baltrušaitis.

Prie rajono veikimo tvarkos ir aš prisidėsiu.

«N.N. Rajono konferencijoje delegatų tarpe sekanti nuomonė: Neklausyti daugiau niekenu užšaukimų į konferencija, kaip tai dabar atsitiko. Konferencija turi šaukti rajono organizatorius ir apie tai pagarsinti «Kovoje»» Teip rašo «Kovos» N 43. Tai Schuyllkill pavieto 3 konferencija.

Kas gi šaukė tą konferencija, jeigu nebuvo atėjęs laikas, kada turėjo būt sušaukta konferencija? Ar sekretorius matė tame klaidą, kad jau organizatorius nieko neveikia ir nenori veikti? Aš nešaukiau pirma laiko konferencijos, vieną — dėl trumpumo laiko, o antra — nepripažinau už reikalą ją šaukti; tą patį draugui rašiau ir per laišką...

Bet dėlko draugas nesupratai ar nenorėjai suprasti, kaip laikydamas save už daug suprantantį, kad tai konferencija yra tikrai reikalinga, dėl užprotestavimo perkėlimą «Kovos» į Brooklyną ir būk jau mūsų konferencija nesulauks nieko svarstyti pirm užbaigimo referendum. Ar tas buvo? Visai ne. Nes tik buvo laikas paduotas išreikšt savo nuomones, o paskui paleist per referendum. Tai aš nežinau, kiek organizatorius buvo tam kaltas, ką sekretorius

bet veltui tas geismas... Jaunystės meilė jau seniai užgeso, karšta širdis atšalo, užsnudo, užmigus dvasia kada beatbus... Kaip sunku liudėti nuo žmonių atskirtam; laimingas būčiau kad verkti galėčiau... Nelaimingas esu...

Vėjas užia, man per miegą šnabžda ir lyg geras draugas man maloniai kalba:

— Atsibusk, atsibusk, į darbo žmones gražiai pažiurėk, kaip jie tave gina, už tave užstoja!...

Atbundu, pažvelgiu, savęs paklausiu:

— Gal teip yra, gal vėjas teisingas man atputė sapną teisybės? Bet vėl su skausmu sau atsakau:

— Ne, negali but, sapnas meluoja, darbininkai miega, da mažai atbudę, mažai kovoja...

Igu, nuobodu... tam nuobodumui kada gi bus galas?!.. Laisvės nesulauksiu... Iš to liudno urvo mano šaltą kuną kraugėriai teišneš; nuvarginti broliai mane tepamato ir mano kančias jie teatjaučia, šios mano kankynės jų širdis teuzdeg, jausmus teatgimdo, revoliucijos dvasią iš miego teprikel, už savo tiesas į kovą teina!

Kas geras, kas piktas — jau nebežinau; meilės pritrūkiau, galva apsvaigo, protas sumišo, ir pykstu, ant ko? — nežinau. Kad geriausias draugas įeity ir tai gal sušukčiau:

— Šalin tyronė! ir tu mano priešas!

O, lietuvės! o, lietuviai! Kurie man viltį gaivinot, ar atjaučiat nors dalį kančių? O meilioji lietuvaite, kurią teip mylėjau, nors šimtus paveikslų «Auštant» ir «Temstant» man iš-

t o r i u s ne laiku sušaukė konferenciją? Juk aiškiai parodo «Kovos N 43, kad mūsų konferencijos balsavimas mažiau turėjo vertės, kaip atskirų kuopų balsavimai.

S e k r e t o r i u s, sako: «Žinoma, labai gerai būtų, kad apie tai pasirūpintų organizatorius, bet jeigu jis to padaryti nenorėtų? (Tada aš pats su paniekinimu savęs, pavedu darbą vest drangams be pasipriešinimo, ir ko daugiau nuo manęs reikalauja sekretorius?) Tad sulyg virš nurodytu įnešimu, vienam organizatoriui nesitikus, konferencija negalėtų būti laikoma.»

Taigi draugai, manykit: ar jau pirma mano nusikaltimo teismas visuomeniškas, turi mane nuspręsti kaltu? Aš iš savo pusės neturiu jokio nusikaltimo šiam darbe ir nenoriu, kad man vienas s e k r e t o r i u s išduotų ištarmę, kad toliau su manim gal taip būtų. (Meldžiami, ten ne apie jus, tik apie organizatorius rašyta. Red.).

Aš užklausu, ką reikia daryti su sekretorium, kuris klaidą padaręs, ką ir visi atstovai pripažino už klaidą, save išsiteisino, netalpidamas posėdžio įnešimo, priimto už reikalingą?

Taigi klausiu s e k r e t o r i a u s, kur padėjai įnešimą 15 kuopos, kuris buvo vienbalsiai priimtas konferencijoje?

« Vienas iš rajono draugų padavė iniciatyvą, didžiūma pritarė ir konferencija buvo šaukta, nors organizatorius buvo tam priešas».

Jeigu taip nurodo s e k r e t o r i u s ir kuopos jam pritarė, tai man rodos, kad nereikia jokios vyriausybės rajono ir niekas negali juo apsiimti, jeigu kiekvieno nario yra nuomonė didesnė už organizatoriaus, tai gal ir veikti be tvarkos s e k r e t o r i a i.

Aš melsčiaus s e k r e t o r i a u s nurodyti mano klaidas. Tada prisipažįsiu prie kaltės.

V Rajono organizatorius *J. Ramanauckas.*

tėpliok, man bus vis-tiek, nes jau liudna mirtis mano gyvastį temdo... Man laiškus rašyk, mano eiles girk, poetu vadink, tik mano dvasios jau nebesukelsi, mano jausmų nebeatgaivysi... Nors kaip gegužinėj kvietku pasipuošus, su atvira širdžia pas mane ateitum ir ranką paduotum ir tai man dvasios jau nebesukeltum... Tave išvidęs gal aš sušukčiau:

— Išeik, išei, tavęs nepažįstu! Aš sunervuotas, dvasioj prislėgtas, bijau pasirodyt...

?!... Ar-gi aš drįsčiau ištarti «išei!»... Ne, nedrįsčiau ir negalėčiau. Ji galinga. Ji už saulę stipresnė; ji vienu žvilgterėjimu nuliudimo debesis išblaškytų; vienu žodeliu krutinės ledus sutirpintų; ji į liudną kambarėlį įneštų linksmybę; ji atgaivintų manyje viltį. Jos rami meilė pavasarį duotų ir vargo tyrus kvietkais apsodytų, ir lukėjimas skęstų linksmybės bangoj. O sesytė-mylimiausia! Ateik, nors sapne, ateik ir mane suramink! Pasakyk, kad jau žmonės sukilo, kad raudona vėliava gatvėse plevėnuoja, kad darbo žmonės sukilę jau šaukia:

— Šalin caro valdžia! Teprasmenga brolių-kalinių kančios! Tegyvuoja meilė! Tegyvuoja laisvė! Tegyvuoja visoje pasaulyje socializmas!

Ateik, pasakyk, nors ant valandėlės maue suramįsi, mano nykstančią viltį gal atgaivysi! Ateik! Ai, kaip ilgu ir kaip neramu...

O, geroji Lietuvaite! Sakei, kad poetu busiu. Gal ir busiu... tiktai tada, kaip iš šio kuno išsiliuosuosiu... Kada bu-

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Mt Carmel, Pa. Spalio 19 d. atsibuvo prakalbos, ant kurių buvo užkviešti šie kalbėtojai: drg. Antonovas ir drg. Gegužis. Atidarius drg. Baniui surinkimą, pirmiausiai kalbėjo drg. Antonovas, paaikšino apie sunkų padėjimą darbininkų luomos Rusijoje ir aiškino apie Rusijos revoliuciją. Drg. Gegužis trumpai paaikšino apie Amerikos politiką ir konstituciją. Drg.-ė Aktoviūtė deklamavo «Darbininkų aimanavimai». Potam da drg. Antonovas kalbėjo, kas tie socialistai ir ko lie nori, ir ragino rašytis į socialistų organizaciją. Susitvėrė LSS. kuopa iš 24 sąnarių, tarp kurių prisirašė dvi draugės. Aukų tapo surinkta 16.90; atėmus lėšas 2.50, likusius 14.40 pasiunčiam R.R. Komitetui.

Socialistė.

Chicago, Ill. Šiaurinėje miesto dalyje atsibuvo prakalbos

siu laisvas, į aukštybes kilsiu ir ten dausose lakiodamas svajosiu. Aš ten uždainuosiu apie naują svieta ir dvasias vesiu į kovą už buvį... Iš ten aš atsiųsiu nežemiškas eiles ir kelsiu žmonijos apsnudusią dvasią! Aš garbįsiu meilę, brolybę, lygybę ir keiksiu spaudėjus, ir laisvę dainuosiu!

Ką aš manau?.. O kur aš esu!.. O, sviete neteisis! Čia kalėjimo urvas, čia prie durų sargas... veltui svajonės ir liudnas laukimas... čia nieks neįeis, draugai nė drauges neaplanaks; tik policija lanko ir kančiomis gązdin.

Mano broliai-artojai manęs nesuprant, kad kenčiu jie nežino... Gal jau jų nematysiu... šieno nebepiausim, dalgio nevaliuosim...

Daug jau vargo perleidau, daug nakčių nemiegojau. Plaukia mintys, lyg vėjas, per galvą, nė žymės nepalieka. Vaikščioju, sėdžiu, rymoju, snaudžiu; galvoj negera, rūpesčiai kankin, ilgesis slėgia... Gyvenu lyg miege, nesulaukdamas galo, mirštu išlengvo. Mane nukankįs ir visai supudys... bet ar teip amžinai jau ir pasiliks? Ar nekaltybė nešauks atskaitos? Ar ne aušta naujosios gadinės rytas?!

Greičiau, o greičiau, raudonoji aušra, atnešk tuos vėjus ir audrą! Kalėjimai tamsų tegriųva! Žmonių prispaudėjai greičiau teprasmenga! Saulė tešviečia, brolybė tezydi!!!

Jovaras.

spalio 20 d. Kalbėjo K. Rutkus gana plačiai apie socializmą ir darbininkų skriaudas; teip pat prirodinėjo visas klaidas uni- jų ir jų nesupratimą. Revoliucijos naudai suaukauta \$ 6.19; visus paskiriam LSDP.

Tapo įkurta kuopa LS. Sąjungos iš 15 narių. Tikimės trumpam laike pasididys, nes gana skaitlingas lietuvių burys apsigyvenęs šioj pilies dalyj.

A. Žiugžda.

Riverton, Ill. Spalio 13 d. pas J. Starinską per jojo su- nauas vardus suėjo svečių; besilinksminant, užmanė J. Bu- tautis paaukaut po kclis centus revoliucijos reikalams. Surin- kta 2.65; atėmus 5c pačtos kaštų, 2.60 pasiunčiam širvydai.

Rivertone yra apsigyvenusių lietuvių nuo 8 metų. Susi- pratusių yra nemažai, bet yra ir tokių, ką nežino nieko ir da kitus už durnus laiko. Darbai pomazi eina anglių kasyklose; kitokių darbų beveik nėra. Kaip eina darbas, tai neblogiau- sia uždirdi. Yra tokių, ką uždirda po 5 dol. ant dienos; kiti – po 2 dol.

J. Gillett.

St. Louis, Mo. Nežinau, prie ko mus nuves mūsų ne- rangumas? Ar jau iš tikro norim ir laukiam, kad reikėtų pa- sakyti amžiną atilsį mūsų kuopelei? Męs kaltinam, kad žmo- nės tamsūs, ne tik nenori rašyti į socialistų kuopą, bet da ir neapkenčia. Kitur kuopos da daugiau tur priešų, ir smarke- nių, tik moka vesti kovą su jais. Aš esu patėmijęs, kad ki- tose vietose silpnai gyvavusios kuopos, dabar turi po 60 ir 70 draugų. Vis tai žmogaus pasišventimas tai daro. Iš didžiau-

Pasakykit!

Pasakykit man, seselės,
Ką turiu daryt,
Kaip tas liūdnas, tamsias mintis
Iš galvos varyt!!
Kad atšaldė mano dvasią
Skaudūs tie vargai
Ir sulaužė stiprią viltį
Šie tamsos laikai...

* * *

Pasakykit man, sesytės,
Ką jaučia širdis?
Ir kaip liūdna, abejinga
Mūsų ateitis?
Jau pavasaris norėjo
Pievas apkaišyt,
Jau norėjo linksni paukščiai
Sau lizdus taisyt;
Štai užėjo šaltas oras —
Liūdnas ir skurdus,
Ir surišo mūsų laisvei
Lengvučius sparnus...

sio prieš padaro prielankų draugą. Kas dirba, tas ir turi, – sako patarlė. Jeigu męs teip snausim, tai ne tik nesidaugis mūsų karžygių eilės, bet ir tie patys išsiskirstys. Jau dabar kuopa beveik pakrikusi; abudu raštininkai išvažiavę; taigi li- kusieji turime subrusti ir sutvarkyti.

M. Rasimas.

Indiana Harbor, Ind. Šitas miestelis stovi ant ežero Mi- chigan kranto, turi gyventojų apie 7 tukstančius; daugiau- siai vengrų, slovaku ir romanų, paskui rusų, lenkų ir lietu- vių. Didesnė dalis čia gimusių, tarp kurių nesiranda nė jo- kia organizacija, kuri darbuotųsi ant ekonomiškios arba poli- tikiškios dirvos, vien tik pasikakina bažnytinėms organizaci- joms ir jų apeigoms. Lietuvių yra 100 familijų. Visi vaikš- čioja kaip apmirę; kunas rodos da gyvas, ale jausmai suvisu apmirę: apie savo reikalus ir ateitį nė ne sapnuoja, tik žiuri į aukstį, į dangaus karalystę, o čia gyvena tamsybės ir vargo slėgiami. Darbo šakos randasi kelios: geležies ir špižo lieji- nyčios, kalvių dirbtuvės su garo kujais ir cemento dirbtuvė. Darbą galima čia lengvai gauti.

A. S.

Baltimore, Md. Lapkričio 3 d. pas lietuvišką bažnyčia, pagal padavimą Kaulakio pasekėjo, kun. J. Lietuvninko, pateko į areštą geriausias, seniausias parapijonas, už dalini- mą cirkuliarų, arba, kaip kunigėlis sako, už drabstymą meš- lų pas Dievo namus. Ir jau žmogelį buvo ėvedę į šaltąją, kad but nesusėjęs pasakyti esąs karštas parapijonas ir kad butų nepadėjęs parankos paties kunigo su špitolninku.

Jau nutyko vieversėliai,
Pempė negyvuoj...
Žmonės šala rankas, kojas, —
Verkia ir dejuoj...

* * *

Liūdnas laikas, liūdnos dienos,
Liūdna ateitis...
Jus, sesytės, pasakykit,
Ar gi ne naktis?!
Jau užslinko ant aušrinės
Sluoksniai debesų
Ir užgulo tie «juodieji»
Ant dangaus šviesų...
Aušra skleidė skaisčią šviesą,
Linksmos visi,
Džiaugės vargšai ir turtingi,
Didi ir maži.
O dabar ir vėl užtemo,
Vėl tamsu, skurdu...
Vėl apkaustė visą šalį
Spaudžiančiu ledu...

Jovaras.

Norint kunigėlis per visą vasarą keikė be paliovos tuos mėšlų drabstytojus «cicilikus», vienok neperpuikiausius plenus išsidirbo, kad iš pirmo karto policmonas padarė klaidą, o tam vis kaltas padavadijimas, kam nepaženklino, kur parapijonas, o kur «cicilikas».

Mat netiktai Philadelphijos kareivis moka tokiais budais socialistus naikinti, bet ir kiti panašių įrankių griebiasi.

Parapijonas.

Meriden, Conn. Šiame mieste yra gyventojų 28.695, tarpe to didelio skaitliaus, lietuvių yra apie 150 ypatų ir visi jie dirba sunkius darbus — proletarai (išimant vieną vertelgą, kuris laiko karčiamą). Darbai, sulyginant, čia šiuo kartu neblogiausia eina. Vilnų dirbtuvė (vilnų verptuvė) paliovė dirbus ant neaprobežiuoto laiko, ir 400 darbininkų neteko darbo. Kas link darbininkų susipratimo, tai tas apgailėtina. Kylant valgių, drabužių ir kitų produktų brangumui, sako, kad teip Dievas davęs, kiti vėl sako, užtai, kad republikonų partija dabar viešpatauja; sako, demokratai butų daug geresni. O dabar artinantės kriziui (bedarbei), jau nė nežino, ką kaltinti!

K. Liutkus.

Baltimore, Md. Spalių 27 d. atsibuvo konferencija 2-ro rajono. Buvo svarstyta tarp ko kito: kaip kur ir kuo geriaus galima butų pakelt darbininkų susipratimą. Be to delegatai ir pašaliniai, kurie ten buvo, nutarė surinkt keletą centų «K» fondan; surinkom 5 dol. Tai yra pagirtinas dalykas, vertas ir ir kitiems veiklesniems draugams remti ir platinti šį laikraštį, pakol jis įsigyvės plačiau tarp darbininkų, tą syk nebereikės aukų jojo užlaikymui.

Prieš konferenciją 26 d. spalio buvo parengtas teatras, vardu «Išgama», prakalbos, monologai ir dainos. Aktoriai savo roles atliko neblogiausia. Kalbėjo šie draugai: P.Dubikas iš Philadelphijos ir «Kapitalistų giltinė» iš Easton, Pa. Kalbėtojai aiškiai nurodė kapitalistų suktybes ir kilpas, rengiamas darbininkams jau nuo šimtų metų. Nelaimė, kad mažai susirinko tą vakarą, nes pasitaikė subatės diena, kuomet kiekvienas žmogus užimtas savo ypatingais reikalais. Saliuninkai ypač keikia už rengimą subatomis susirinkimų, nes jiems biznį «spailną».

Po konferencijai vakare nuo 8-nių val. tęsėsi iki velybai nakčiai diskusijos; buvo susirinkę keli desėtkai vyrų ir kelios merginos. Išsirišo daug klausimų, ir protaujančiam žmogui daug kas paaiškėjo.

V. Litvaitis.

Pittsburg, Pa. Šioje apylinkėje minkštųjų anglių kasylose darbai pradėjo eit blogyn; darbas vis eina, bet jau kapitalistai neišmoka uždarbių pinigais, o tik duoda čekius, gryną popierą, o su jais reikia eiti į banką atsiimti pinigus. Darbininkai dėl visokių kliūčių ilgai neatsiima pinigų ir kapita-

listams vis eina pelnas iš nuošimčių; daugelis pameta čekius, ar sudarko — ir tokiais budais kapitalistams lieka daugybė uždarbių. Darbininkai turi reikalaut, kad visados išmokėtų grynais pinigais.

Žemaitpievė.

Grand Rapids, Mich. 10 d. lapkr. salėje Socialist Hall, atsibuvo viešas susirinkimas su prakalbomis, kurį parengė 51 kuopa LSS. Žmonių buvo prisirinkusi pilna svetainė, kad daug turėjo stati but. Žmonės labai gražiai užsilaikė, tiktai du sukliudė kalbą antro kalbėtojo; vienas jų buvo SLA sąnarys, o kits teip geras peštukas. Oratoriai tiktai du buvo. Jonas Bielskas, vietinis, nurodė iš statistikos apie mokestį darbininkams bei pelną darbdavių; K.Rutkus iš Chicagos, kalbėjo abelnai apie visuomenės revoliuciją ir ragino rašytis į Sąjungą.

Knygų buvo parduota už 1,30, o sukolektavota \$ 4.95. Tris nauji nariai prisirašė.

Cicilikas.

Iš diskusiju.

Męs gerai neatmename, kuriame numeryje «Kovos» buvo pakelti šie klausimai: 1) «Ar katalikas gal but socialistas?»; 2) «Ar socialistas gal eit į kariumenę?»; 3) «Ar socialistas galėtų pasirašyt ant mirties bausmės nusprendimo?»

Mūsų tik ką susitvėrusi kuopelė N 81 Chicago, Ill., virš-minėtus klausimus svarstė per du susirinkimu ir męs juos išrišome šiaip:

1. Kiekvienas katalikas darbininkas (proletaras) netik gal but socialistu, bet jis juo jau ir yra (tik nelaimė, kad nevisi katalikai studijuoja socializmo idėją, per tai kai—kurie ir nesupranta, kuo jie yra ir prie kokios luomos priklauso). Tas klausimas nebuvo plačiai išaiškinta dėl trumpumo laiko, ir kad mažai buvo susirinkusių pašalinių žmonių (ne draugų); dagi kiti užmetinėjo mums, kad męs ne iš tos pusės aiškino: turi but aiškinta «Ar socialistas gal but kataliku?» Dėl to tąjį klausimą atidėjome išaiškint per visuomeniškas prakalbas dideliame susirinkime.

2. «Ar socialistas gal eit į kariumenę» (geriau sakant, «ar kareivis gal but socialistu?»). Atradome tąjį klausimą gana svarbiu, kad net negalėjome atsakančiai išrišt — vien dėlto, kad kilo daug visokių klausimų ant tos tēmos; be to knygutėj «A study in Government» ant puslapio 19 tvirtinama, kad «pusė Vokietijos armijos yra socialistai». Ir gi jeigu Vokietijos atstovai paskutiniame tarptautiškam socialistų susivažiavime Stuttgarte tą klausimą atmetė, visai neapsiėmė svarstyt, tai mus lietuvius tasis klausimas da mažiaus gal užimt, vien dėlto, kad (1) męs savo tikros armijos neturime, (2) susipratę kiek socialistai Rosijoje daugiausiai traukia į užsienius, (3) Amerikoje susipratę socialistai teipgi į kareiviją nei-

na; jei bent tik budami kareivijoje susipranta, (4) tokie kareiviai minėtina gali but ir socialistais.

3. Pasirašyt ant mirties baismės socialistas negal! Ir jeigu kartais socialistas pasirašytų, jis negalėtų but socialistu, vien dėlto, kad socializmo programai, rezolucijos ir visa teorija baurisi šiandienine žmogžudiška kapitalistų sistema. Beto reikia atmint ir tą, kad tokis socialistų pasirašymas neatsitiks; ba į «Grand Jury» šiandien socialistų nepriima. Teip liudijo vienas mūsų draugas.

K. Rutkus.

Mikas Petrauskas Chicagoje.

Galų-gale ir mes chicagiečiai sulaukėme mūsų gerai žinomą Europoje lietuvi, dainininką ir kompozitorių M. Petrauską.

Kiek man žinoma, juomi rupinasi «Aušros» dr-tės Chicagos kuopa («Aušros» d-tės tikslu, abelnai, yra aukomis ir sąnarių įmokėjimais šelpti mokslaeivius aukštesnių svietišku mokslų ir per tai kelti kultūrą, plėtoti mokslą, remti dailą ir kurti gerovę žmonių). Jo koncertas atsibus 17 d. lapkričio, 8 val. vakare koncertinėj salėj «Music Hall» – 203 Michigan ave. Kaip girdėtis, ne tik lietuviai, bet ir visa Chicagos publika yra užinteresuota. Apie jo pribuvimą buvo rašyta aktyvesniuose angliškuose ir kone visuose lenkiškuose ir čekiškuose laikraščiuose. Viename anglų laikraštyje, «The Chicago Tribune», buvo sulygintas su garsingiausiu Amerikoje daininku, italu – tenoriu Caruso. Negana to; buvo į tam tikrą susirinkimą užkvieštas vienos iš įtekingiausių Chicagoje draugijų «Chicago Womens Press Association», idant dalyvautų programe keliais maskoliškais ir lietuviškais numeriais. Savaitė da iki koncertui ir nors gana aukštos tikiety kainos jau visai mažai tikiety telikę. Tiesą turėjo d-ras Rutkauskas, kada užbaigęs savo antrą prelekciją, «A-os» d-ės parengtą pasakė:– Tik per jį ir jo kompoziciją Amerikiečiai turės progą susipažinti su dvasia ir muzika lietuviškos tautos, nes nežinodami jie mūsų kalbos – mūsų per raštus nepažįs.

Brėžiu čia kelis žodžius apie mūsų dainininką, M. Petrauskį, manydamas, kad nebus prošalį žinoti ir mūsų draugams [aš manau: sąnariams LSS.], kad savo eilėse mes turime tą, kuris per savo balsą ir kompozicijas stojasi turtu žmonijos ir žvaigžde lietuviškos tautos. Sėkau «savo cilėse», nes jis yra revoliucionierius ir tik kaipo karštas veikėjas, nors jo laukė geriausia ateitis Maskolijoje, turėjo sprukti į užsienį. Jis yra persekiojamas jau nuo mokslaeivio laikų, nuo 3-čio kurso konservatorijos, kada parašė savo kompoziciją rusiškiems žodžiams Gurevičiaus, vardu «Revoliucionnoje plamia» (revoliucijos liepsna). Jo pirmi žingsniai Amerikoje pabrėžti revoliucijos darbu: duodamas koncertus apylinkėje New Yorko, vieną iš pirmųjų skyrė naudai revoliucijos.

Teip priderėtų elgtis ir kiekvienam Lietuvos sunui.

J. Krūmas.

DARBININKO KRONIKA.

Idahos valstybėj Rathdrum mieste dabar eina byla Steve Adams, kuris kaltinamas už užmušimą Fred. Tyler ir kurio byla yra surišta su Haywoodo, Moyerio ir Pettibene'o, Vakarų Kalnakasių Federacijos viršininkų byla. Pinkertono šnipų viršininkas McParland, kaip žinoma, su prievarta išgavo iš Adamso prisipažinimą: šisai teip sakė, kaip anas norėjo, dėlto, kad bijojo gresiamos mirties. Lapkričio 12 d. McParland sūde sakė, kad jam nurodžius, kad prisipažinus būva menka bausmė ir perskaičius kelis straipsnius iš biblijos, Adams prisipažinęs. — Adamsą gina adv. Darrow.

Washingtono valstybėj, Seattle mieste 28 d. spalių areštavo 9 socialistus kalbėtojus, kalbėjusius ant gatvių, tarp jų viena moteriškė Hattie W. Titus. Per naktį juos palaikė biuriame priutijusiame kalėjime. Lapkričio 8 d. areštavo kalbėtoją Mrs. Mattie Titus. Paskui ją — ir kitas tris moteris, su vaikais ant rankų, už jų išsitarimą, kad policija negerai daro. Du šimtai žmonių buvo liūdininkais to biaueraus «laisvosios» šalies valdžios pasielgimo. Kaucijos už jas nepriėmė.

New Yorke pabaigoj spalių mėnesio pradėjo eiti pirmasis Amerikoj rusų kalba laikraštis, — savaitinis, progresyviškas, revoliucijoniškas, vardu «Ruskij Golos v Amerikie» (Rusų balsas Amerikoje). Jį leidžia «Rusų amerikiečių spaudos draugija», kurios komitete yra J. Gordin, E. Rosenthal, F. Postnikov ir J. Okuncov. 1-mo numerio «Ruskij Golos» buvę atspaudzinta 5,000 ekz. ir viskas išėję.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Vilniaus «Viltis» rašo apie Lietuvos atstovus, nurodydama, kad pirmieji partijos, pradėdant nuo žmonių laisvės partijos ir baigiant socialdemokratų partija trečiojoje dūmoje turėtų labiau susitarti, ne kaip antrojoje dūmoje, nes, girdi, visiems žinoma ir pačių atgaleivių laikraščiai nesislepia, jogei «tikriejie rusai» ir į juos panašūs «tvarkadariai» per dūmą norėsią paskutiniai pribaugti dūmą ir grįžti prie tos tvarkos, kuri buvo ligi 1905 m. «Šitas pavojus ir turėtų daugiausia sutaikinti visas pirmiejių partijas» — sako «V.» (N 9), — be tos sutarties pavojus grumojas «visuomenei, net ir pačios dūmos buvimui, prisirinkus ten daugumai senosios tvarkos šalininkų».

Tas pats laikraštis praneša, kad Kauno gubernijos valstiečiai, du kartu perbalsavę, išrinko į atstovus lietuvi Praną Kuzmą, socialdemokratą; antroji (?) miestų kūrėja išrinkus lietuvi Praną Keinį, nepartijinį; bendroji kūrėja — lietuvi Ig. Poželą, nepartijinį. Antroji miestų kūrėja išrinko žydą Fridmaną, kadetą, dvarininkai išrinkę Jotainių K. Zavyšą, kuri lenkai vadiną lenku, o lietuviai — lietuviu, nežinia, kokios jis partijos. Kaune lietuvių progresistų laimėta, o lenkų endekų pralaimėta. Vilniaus gubernijos valstiečiai išrinko lietuvi Mot. Cijūnėlį; bendroji kūrėja — lenką S. Vankavičių, įsteigėją kokios «krajovcų» partijos, 2-ios dūmos atstovą; dvarininkų kūrėja — lenką Swięcicki, nepartijinį. Pirmoji miestų kūrėja išrinko J. Montvilą, lenką nepartijinį, antroji m. kūrėja — kunigą S. Maciejevičių. Suvalkiečiai išrinko A. Bulotą, antrosios dūmos atstovą.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Malonų draugai LSS!

Kai—kurie draugai pradėjo siųsti savo centus sušelpimui mūsų Sąjungos literatūros ir užvedimui pašalinių darbų. Lai bus pavelinta ir man neatsilikti užpakalyj kitų: čion prisiunčiu \$ 10.00 užvedimui pašalinių darbų.

Kaip matyt iš 80 su viršum kuopų dar tik vos keli draugai iš New Yorko ir Pittsburgo, pora iš Conn. ir viens net nuo Ramiojo Didjurio teatsiliepė su paskola. Tukstančiai draugų tyli, neva jie nemato reikalo. Bet kaip girdėt, tai kai—kurie mano, buk mašinoms jau pakanka, o nuo IV Susivažiavimo reikšią, girdi, pradėt aukaut pastatymui savo namų spaustuvei ir LSS. turtui. Rasit draugas sekretorius ar administratorius praneš mums viešai, kaip reikalai stovi, o beabejonės, jei dar reiks, draugų gero noro Sąjungoj netruks. Mus Sąjungoj gyvena didis entuziazmas, ir jei mes toliau neapleisime savo «Kovos» ir LSS. V Susivažiavimo protokola netik ką savo mašinoms spausime, bet ir savo namuose(? R.)

Pittsburg, Pa.

S.Sipavičius.

KRASOS DEŽUTE.

E. Kin—rui. — Eilių «Nenusiminkim» negalima pataisyt. Nepatilps.

J. Ramanauckui. — Prkalbų aprašymą pasiunčiame, kaip norėjote, «Vienybėi».

K. Vidunui, Lawrence, Mass. — Nepatilps jūsų raštelis, nes nieko jame nėra prirodyta. Ką sakot, kad apie girtų susibarimus neverta rašyt, tai klystate: juk tųjų tarpe buvo ir kooperacijos platintojai, ir socializmo šalininkai, taigi tie, kurie vadinasi šviešiais ir apšvietimo platintojais, o jeigu jie labiausia su alaus pagalba platina tamsą, tai su tokiais papročiais reikia kovot. Visoki blogi darbai plėtojasi labiausia dėlto, kad juos slepia nuo visuomenės.

Romaldai Kentrai, Lawrence, Mass. — Gerai, kad pasitraukiat nuo vaidų, bet nėra reikalo apie tai rašyt. Visi susiprasit, ir bus vėl gerai.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Lietuvos:

K. — «Lietuvių moterų susivažiavimas Kaune»; F. Raudonojo — «Draugams!» (eilės); Vl. Gailiuno (eiles) — «Pamatė», «Biurokratų nusiminimas», «Darbininkas ir kapitalistas»; ? — «Iš kalinių gyvenimo»; Musės — «Varguolių daina» (eilės); Juzio-Tuzio — «Badas» (eilės); Juro — «Galingai didžioj...» (eilės); Ga. Ja. — «Atvažiavo aplankyti»; P. R—is — «Smakas».

Iš Amerikos:

K. Armono — «Revoliucija»; Varguolio — «Kodėl gi, darbininkai, vargstam!»; P. Petronio — «Laiškas visuomenei». Korespondencijos iš įvairių vietų.

Biblijografija.

«Report of State Highway Department of Pennsylvania». For the year 1906. Harrisburg, Pa. 1907.

«Russkij Golos v Amerikie». Eženedielnaja progresivnaja gazeta. N 1. New York, N.Y. Spalių 25 d. 1907 m.

«Rankpelnis». Darbininkų laikraštis. Eina kas dvi savaiti Škotijoje. N 1. Metai I. Bellshill. 1907 m.

«RAISTAS» -- («The Jungle»).

Toji pagarsėjusioji knyga jau spaudoje ir netrukus bus užbaigta. Knyga parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, p. Upton Sinclair ir išversta geroj ir suprantamoj lietuviškoj kalboje.

«Raistas» jau išversta į 18 visokių kalbų, tas parodo kaip ji yra pageidaujama. Ji sujudino visuomenę, o Washingtono valdžia persigando nuo knygos «Raistas». Lietuviams tuom žingeidesnė ta knyga, jogei aprašytas lietuvių gyvenimas, parodant su visoms smulkmenoms, kaip juos visi išnaudoja, lygiai zerkole permatoma vienu vargai, kitų linksmybės.

Toje knygoje aprašyta mėsos trustas, kaip nuodina visuomenę ir kaip prie mėsos kobauriausius dalykus primaišo, kad tik daugiau uždirbti. Knyga faktiškai parodo visą dabartinę sukybių ir skriaudimų sistemą, ir į ką ji paverčia žmones, kuriems iš savo rankų darbo reikia užsilaikyti. Ji parodo, ką nukenčia moteris darbvietėse, kaip jos tampa sužagamos ir kaip ne tik pavienių ypatų, bet ir visų šeimynų gyvenimai buna suardyti ir kad paleistuvystė ir kiti nelaimingi apsiireiškimai pasaulėje, tai tik pasekmė dabartinio nelemto surėdymo.

«Raistas» naudinga perskaityt visiems, o ypač labai naudinga kalbėtojams.

«Raistas» tai didelė knyga ir bus tikras papuošimas lietuviškoj literaturoje, kaip netrukus bus užbaigta kaštuos kaip ir angliškas originalas 1 dol. 50c., bet kurie dabar prisiųs tik VIENĄ DOLERĮ, apturės tą svarbų veikalą t.y. PIGIAU. Vietiniai gali «Vienybės» redakcijoj užsirašyti, 120–124 Grand str. Brooklyn, N.Y. Rašant is toliau reikia adrisuoti ant išleistojaus vardo teip:

J. Naujokas, Sta. Madison Sq., bx 157, New York City, N.Y.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.

S. Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T. Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis, J. Šukys, 87 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371. Naugatuck, Conn.

Archiv., J. O. Širvydas, 120–124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius—išdininkas: P. Dubickas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J. S. PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.

Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120–124 Grand st. Brooklyn, N.Y.

L.S.S. finansu apyskaitos.

Išplaukimai:

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Mėnesinių: So. Boston, Mass. 4.80; Chicago, Ill. 22-ra kuopa 3.60; Mt. Carmel, Pa. 3-80. Cambridge, Mass. 2.00; J.Sagevyčius, New Haven, Conn. 1.00 * Waterbury, Conn. 7.40; Hartford, Conn. 3.80; Passaic, N.J. 2.40; Easton, Pa. 3.80; Gilberton, Pa. 2.40; Mc Kees Rocks, Pa. 5.40; Mahanoy City, Pa. 7-20; B.Gramba, Ambridge, Pa. (pavienis) 1-00; Chicago, Ill. 4-ta kuopa 10.40; Niagara Falls, N.Y. (nauja kuopa) 1.60; Rockford, Ill. 3.60; New Britain, Conn. 3.00; Wilkes Barre, Pa. 2.62; Plymouth, Pa. 2.60; Springfield, Ill. 60c.; Westville, Ill. 4.60; Minersville, Pa. 10.60; J.Kinderis 60c., F.Klevinas (pavieniai) Cliton, Ind. 20c.; Courtney, Pa. 2.35; Brooklyn, N.Y. (83 — nauja kuopa) 2.20; Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa 18.40; Grand Rapids, Mich. 1.40; Pittston, Pa. (nauja kuopa) 3.40; Brighton, Mass. 2.40; Naugatuck, Conn. 3.20; Benld, Ill. 6.00. **Prenumerata:** N.Vengri-nauckas, Hartshorne, Ind. T.; J.Adišionas, New Haven, Conn.; K.Mačiurinskas, Homestead, Pa.; P.Bataitis, Norwood, Mass.; V.Mak-svitys, Montreal, Canada; S.Didjurgis, Pitts-burg, Pa.; P.Šleitinis, Greenwood, Ark.; K.Šeravyčius, Greenwood, Ark.; K.Sagevyčius, Russia; D.Kairys, Philadelphia, Pa. po 2.00. A.Daniunas, Watervliet, N.Y.; P.Vareika, Montreal, Canada; P.Dečkus, Springfield, Mo; J.Miler, Phineland, Wis; J.Kairevyčius, Rus-sia; P.Jasulaitis, E. St. Louis, Ill.; J.Juselis, Bayone, N.J. — po 1.00. V.Jankauskas, Cle-veland, O. 50c. * J.Lisius, Russia 3.00; J.Kvgis Russia 2.00; B.Gramba, Ambridge Pa.; K.Mie-kunas, Russia — po 1.00. **Apgarsinimui** 3.50. **Par. «K.» NN:** J.Vaitkevyčius, New Haven, Conn. 2.25; J.Luisa, Baltimore, Md. 1.25; J. Lukoševyčius, Philada., Pa. 1.00; J.M.Jasule-vyčius, Minersville, Pa. 75c.; J.Rudiminas, Shenandoah, Pa. 2.00. * J.Majauckas, West-ville, Ill. 50c.; A.Žilinskas, Waterbury, Conn. 2.00. **Nuo pašalinių darbų** 26.20. **Už raštus** 20.60. Viso 212.92. Buvo 1.30. Viso 214.22.

Išleidimai:

Red. reik.: už laikraščius 38c.; brėžinių 5 c. **Tehn. «K.» dalis:** expresas 4.00; išsiunti-nėjimas 5.65; krasos ženklelių 3.00; gesas 50 c.; viedras anglinis 30c.; samtis 10c.; už išva-lymą spausdavėms 1.50; važinėjamai 56c.; klisė į «Kovą» 1.15. * Spauda 19.04; popiera 30.25; statymas 48.00; alga administr. už pirmąją pu-sę spalnio mėn. 25.00; alga LSS. sekr. už pirm. pusę spalnio m. 25.00; alga redaktoriui už p.p. spalinį mėn. 30.00. Kelionės kaštų Konstitucijos Komisijai 9.00. **Išl. LSS. sekr.:** išsiuntinėjimas raštų 2.05; krasos ženklelių 2-32; važinėjamai 32c.; knyga vedimui rekundų 3.35c. Viso 202.37.

Iėjo	214.22
Išėjo	202.37
Lieka	11.85

Literatūros Fondan.

Melrose Park, Ill.	2.50
A.Jonikas, Clinton, Ind.	1.00
Courtney, Pa. kuopa	7.50
Buvo	37.56
Viso	48.56
Išleidimai: statymas	24.00
Lieka	24.56

Užvedimui pašalinių darbų paskolino:

Š.Sipavyčius, Pittsburg, Pa.	10.00
Newark, N.J. XI LSS. kuopa išleidimui	35.00
brošiūrėlės «Kūdikų vergija»	
Buvo 455.59.	Viso 500.59
Išleidimai: Išleidimui S-gos raštų	28.80
Nupirkta raidžių ir spausd. įrankių už	15.74
Tą atėmus lieka	456.05

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

V Rajono kuopų atskaitos.

(Tasą iš N 45 «K.»)

A k # 14, 14ardville, Gilberton ir Mt. Carmell, Pa. nepri-siūstos į rajono išdą, atskaitų nepaduodame.

Minersville, Pa. prakalbese antru kartu: V.Draugelis Bal-čionas J.Lietuvninkas P.Markeyvyčius J.Draugelis P.Savuky-nas — po 1.00. J.Kancierius 75c. J.Jasulevyčius P.Staniulis P.Mičiulis F.Adomaitis A.Mozuras M.Vakrina M.Pukas K.Save-kinas O.Naikeliene — po 50c. J.Bagdonas J.Bendinckienė S.Paserekis K.Šilkas J.Juodiska M.Padolskas F.Balčius A.Pe-činkaitis J.Kleisa V.Ambrozevyčius A.Gavulis J.Matusevyčius J.Ulevyčius S.Mikolavvyčius Z.Kundratavyčius J.Čindinis U.Ravinskas M.Tamulevyčius V.Lietuvninkaitis K.Lietuvninkai-tis J.Ramanauckas J.Kavaliauckas V.Linka M.Tampauckienė A.Judenukienė M.Paplauckiūtė V.Matulaitienė O.Baliunienė A.Vainiūnas A.Žužauskas A.Matulaitis T.Arbačauskas J.Gra-bauckas J.Lopeta O.Merčaitienė O.Gustaitienė P.Mičiulis A.Marazas S.Ališaukiūtė B.Mikalavvyčienė N.Mikalavvyčienė D.Leekevyčienė M.J.Vitkankienė A.Mikalavvyčienė V.Kaspara-vyčienė M.Kundratavyčienė J.Čindinienė O.Klevineckienė P.Bobina J.Kušlikis A.Rušiniūtė — po 25c. Antonovas 3.00. Smulkų 60c. Inžengos 20.00. Viso 48.39

St. Clair, Pa.: A.Diedulaitis M.Zulkis — po 1.00. V.Kirtik-lis A.Žukauskas S.Mikalaukas M.Misionis A.Žukauskas — po 50c. T.Sendrikas M.Juodsnukis M.Kleisa A.Bartuševyčius — po 25c. Viso 6.20

Viso nuo V Rajono kuopų (atitraukus išlaidas) 83.78

Newark, N.J. per Grinių nuo operetės 3.70
 Ripulis, Chicago, Ill. 2.30
 Wilkes Barre, Pa. nuo Antonovo prakalbų: C.Kasparav-čius A.Mantautas — po 25c. Kiti nereikalavo vardų garsint. Viso 2.32
 Courtney, Pa. prakalbese 7.50
 Naugatuck, Conn. Krikštyno e pas A.Astracną: J.Janu-aitis 1.00. A.Bankus 50c. J.Eidukaitis A.Astracnas A.As-trauckienė — po 25c. Viso 2.25
 Mt. Carmel, Pa. prakalbese: F.Truchanoski A.Akelaitis J.Banis J.Vaitiekunas — po 1.00. A.Ambrazeju. Mslakanckar, A.Aktova M.Mikelaitis J.Striupinckas M.Rašvelis J.Banionis J.Liubincekas J.Saukaitis, V.S. O.Skučiūtė F.Lapinckas — po 50c. J.Vaiščiūnionis A.Raigis, Zianraičionas F.Vaseičkauckas, Aluška. Gudeliauckas, J.Bačevyčius V.Akelaitis F.Mikelaitis J.Kizle, Balkauckas, F.Balčionas J.Laukis M.Balkauckiūtė, Kizienė, Mikelaitienė, Palubincienė, V.Skuclienė V.Ambra-zejus S.Klemincekas J.Jesulevyčius — po 25c. V.Aktovietė 15c. Smulkų 1.50. Viso (atitraukus išleidimus) 14.40

Buvo 159.45
 Viso 274.90

Atitaisymas klaidos: 41 N «Kovos» buvo pakvituota aukų revol. iš Brooklyn, N.J. per J.Kunicką 25.00; tos aukos buvo sudėtos kan-kintiniams.

Atėmus 25.00 lieka 249.90

Aukos Kankintiniams.

Brooklyn, N.Y. per J.Kunicką 25.00
 Buvo 6.50. Viso 31.50

Rev. Rėm. Komiteto Išdininkas

J.O.Szivrydas,

1-mos LSS. KUOPOS DRAUGAMS.

Philadelphijos 1-mos kuopos draugams pra-nešame, kad diskusijoms salė jau paimta po nr. 229 Pine str. (ta pati, ką pernai laikėm), ir bus pradėtos laikyt nuo 24 lapkričio kas ne-dėl, 2 val. po pietų. Visi draugai ir draugės nepatingėkite atsilankyti. KOMITETAS.

Balius! Balius!

Dr-tė Šv. Kazimiero, Paterson, N.J. paren-gia 6-tą metinį balių 27 d. lapkričio, salėje Helvetia Hall po No. 54-56 Van-houtan str. Balius prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki 5 val. ryto. Užprašome nuozirdžiai visus lietu-vius ir lietuvaiteis atsilankyti ant to pasilinks-minimo. KOMITETAS.

Teatras ir Balius,

parengtas 79-tos kuopos SLA. atsibus utar-ninke 26 lapkričio, Arion Hall ant 4-tos ir Je-fferson gatvių. Balius prasidės 7-tą val. vaka-re. Įženga vyrams 50c., moterims — dykai. Lietuviai ir lietuvaiteis iš Springfieldo ir iš apielinkės nepamirškite atsilankyti ant šito di-delio pokylio. Bus lošta labai užimanti kome-dija «Lėkė, kaip sakalas, nutupė, kaip vaba-las». Kartu bus dainos ir deklamacijos. Potam šokiai ir skrajojanti paėta iki vėlam vidurnak-čiui. Kviečia visus KOMITETAS.

Balius ir teatras

«Paskutinė Banga» parengtas 59 kuopos LSS. Jersey City, atsibus ketverge 28 d. lapkričio, po N 187-189 Broonzviek str. Prasidės 2 val. po pietų. Įženga 25c. KOMITETAS.

V rajono Schuylkill pav. 4 konferencija.

4 konf. atsibus 24 lapkričio, svetainėje Juo-zo Rasimo, Gilberton, Pa. Atsidarys 12 val. Užkviēia visas kuopas V rajono prisiūsti at-stovus ir paduoti naudingus įnešimus labai L.SS. Rajono org. J.Ramanauckas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo pažįstamo Vladislovo Gla-dzinsko, paeinančio iš Šaulių miesto, Kauno gub. 9 mėn. kaip atvažiavo Amerikon. Kas žino, kur jis randasi, malonės pranešti adresu: K.Fedorovič, 81 Spring Alley Pittsburg, Pa.

„P i r m y n”.

Naujas visuomeniškas, politikos, ekonomi-jos ir literatūros savaitinis laikraštis. Pradės eit nuo pradžios gruodžio mėn. 1907 m. Mi-nersville, Pa. Redaguos A.Antonov. Prenume-rata jau priimama metams 1.50, pusei metų — 80c. Pinigus reikia siųst šituo adresu:

J.Ramanauckas,
 MINERSVILLE, PA. Box 538. [48]

Skaitykite ir platinkit socialistiš-kus raštus.

«Kovos» redakcijoj galima gauti šios kny-gelės:

Politškas minių streikas. Sutsais A.J.	Kaina 8c.
Kūdikų vergija „laisvoje” Amerikoj. Sutsais pagal J.Spargo J.Szivrydas.	5c
Kaip aš tapau milijonierium. Pagal W.A. Corey sutsais K.Rutkus.	10c.
Socializmo A-B C. Pagal H.P. Moyer sutsais J. O.Szivrydas.	10c.
Agitatorius. Sutsais pagal svetimus autorius K. Rutkus.	10c.

Paskutinė banga. Parašė Br. Vargšas.	10c.
Dėlko žmogus lieja prakaitą. Pagal F.D. sutaisė J.O.Širvydas.	10c.
Revolucija. Jos prasmė, priežastys ir pamatas. Parašė J.Baltrušaitis.	10c.
Socijalizmas ir darbininkškas klausimas. Parašė kun. Th. McGrady. Vertė F.M.	10c.
Intekmė socijaliskų sąlygų ant visų kultūros sąkų. Parašė J.Stern. Vertė J.Šidaras.	15c.
Kaip kunigas virto socialdemokratu. Par. Gerė Iš istorijos kaimiečių kovos su ponais. Sutaisė Varguolių Bičiuliai.	7c.
Mūsų dielės. Parašė Žmogus.	10c.
Ar socijalletas gali būti kataliku? Par. Žmogus	10c.
Strumpinkim darbo laiką!	8c.
Apie tartų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S.M.	35c.
Vyskupas Myriel ir konvencjonalistas. Victor Hugo. Sutaisė J.Baltrušaitis.	8c.
Kunigija ir svietiška valdžia. Sutaisė Medeksa.	15c.
Puota. Parašė Bijunas.	10c.
Kur mūsų išganymas? Sutaisė P.Daujotas.	25c.
Baudžiava Lietuvoje. Parašė Žmogus.	15c.
Ellės Pranciškaus Valčiūčio.	50c.
Ponas ir bernas. Parašė gr. L.Tolstol. Vertė J. Boržinis.	15c.
Sidabrin s kryželis. Eugenijus Sue. Vertė J.Laukis.	50c.
Po priedanga šventenybės. E.Posterl. Vertė K. J-tis.	25c.
Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys.	10c.
Dilgėlių žiedai.	15c.
Užmušimas caro Aleksandro II. Parašė Jonas Gražys.	15c.
Drynal vagių. Parašė kun. V.Dembekis.	25c.
Imtynės varguolių su bagočiais.	10c.

Pinigus iki dolerio galima siųsti krasos ženkleliais. Agentams nuleidžiamas 35%. Reikalaudami knygų adrisuokite:

P. Dubickas,

1418 So. 2-nd Str. PHILADELPHIA, Pa.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 144 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F.Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
J.Želvis, 711 W.Lombard St.	Baltimore, Md.
A.Kalniauskas, 4458 So. Honore st.	Chicago, Ill.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E.FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A.D ir Žulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
T.Kubilsky, 66 Porter ave.	Brookton, Mass
J.Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J.Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V.Kvedera, 512 W.Barre st.	Baltimore, Md.
P.Kačiulis, 512 w. Barre st.	Baltimore, Md.
J.Matulis, 108 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A.Dumbris, Box 512	Melrose Park, Ill.
P.M.Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S.STANKEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B.Kondratavyčius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevychė, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J.Jasulevyčius, Bx 6	Minersville, Pa.
P.Meškėnis, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P.Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A.Kašuba, 129 Joseph ave.	Rochester, N.Y.
J.Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.	Phila., Pa.

Kas užsirašys «Dilgelės»

per šį mėnesį, gaus priedų puikią knygėlę «Mikės valdinių poteriai» su giesmėmis, eilėmis ir paveikslais. «Dilgelės» — juokų ir satyros laikraštis, išėina syki su mėnuo, su paveikslais. Kaštuoja per metus 1 dolerį.

Adrisas:— «DILGĖLĖS»,

1418 So. 2nd st. Philadelphia, Pa. (7

ocialistu -Revolucijonieriu knygynas.

Galima gauti įvairiausių progresyviškų rusiškų knygų už labai prieinamą prekę redakcijoje laikraščio «WAHRHEIT», [48] **328 So. 5-th St. Philada., Pa.**

Lietuviškos Literatūros Agentura.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsančios yra gaunamos, teipgi užrašinėju visus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogu, įdėdams už 2c. markę. Knygynams sutaisau knygas, apdarau ir suregystavojau. Kreipkities visad pas savo draugą mokslaeivį.

Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagorius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Keystone Phone Main 14-25
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

German Stomach Bitters.

(Vokiškasis skilvio kartusis vynas)

Prašalina skilvio nežlebčiojimą, vidurių užkietėjimą, prievara, galvos skaudėjimą, karštį, svaigulį ir kitas negales, paminančias nuo skilvio.

Bonka 30 centų. Sutaisė Aptiekorius

E. W. Cilas

SE. Cor. 2nd & Federal st. PHILADELPHIA, Pa. (41)

Kataliogas

Sztuku arba Magijos No. 1. DYKAI.

Szitam kataloge telpa geriausios Magiszkos Sztukos. Kas prisius savo adresa ir už 2c stempa tas gaus Sztuku Kataloga Dykai. Adresas:

H. I. SMITH
84 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Nepraleiskit geros progos.

Parduodu drukuojamą mašiną; raidžių yra 12 rūšių ir visai įtaisymai reikalingi drukavimui. Spaudžinti galima knygas ir kitokius darbus. Viso yra vertės už \$125.00; parsiduoda tik už \$60.00. Pasiskubinkit atsiskaityti šiuo adrisu:

J. M. Jasulevyčius,
Box 6, Minersville, Pa. (49)

KAS DAR NEBUVO PASMANĖ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tūnigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol nusitraukė pas manę fotografiją, yra užganėdėtas mano darbu. Norintieje mokintis fotogr. amato, lai atsisaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [48]

PUIKIAUSIAS LIETUVISKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagiausia vieta kožnam, kurs nori išsigert gryno miežinio alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per cigara! Net iš pačio Kubos atvežti. Kas eykį atsilankys, tas ir savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str. Philadelphia, Pa.

Ant Akmenu Railroad Laikrodėlis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur, vartojamas geležinkelio tarnų, kaip geriausiai laikantis; gvarantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavilijimu išgaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresul \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lenčiūgėlį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,

52 Dearborn str. Chicago.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipg turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

VISIEMS ŽINOMAS SALIUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausias miežinis alus, geriausė degtinė ir vynas.

N. W. cor. 2-nd & Monroe St's, Philadelphia, Pa.

„K o v a”

16

Išaina kas pėnyčia. Prenumera į visas dalis svieto:
 metams \$ 2.00
 pusmečiui \$ 1.00
 Apgarsinimų prekė:
 Sykias už colį 50c. per mėnesį 1.00;
 per metus 10.00

„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
 Subscription rates:
 One year in all parts of the world, \$ 2.00;
 Six months \$ 1.00.
 Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite:

„KOVA”, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

P. Y. OBIECUNAS.

19 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
 su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir charteruota kaip

All Nations Deposit
 Bank.

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Sv. Valstijose, charteruota, esanti po kontrole Valstijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Priima pinigų užsėdėjimui ir moka kevirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigų į visas dalis svieto. Padaro daviernas tū atlikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmažo visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsegerėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t. t. Pinigus dėl suėdijimo galit prisigat pačo Money Order'iu arba Expreso Co., o tuojaus bus išsiųstos bankavos knygtės.

Pigiai ant pardavimo Bučerne ir Groserne.

Bizniai seniai išdirbti. Biznio darome nuo 600 iki 700 dolerių ant savaitės. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkais. Turiu 4 krautuves; duosiu pasiskirti kokią kvetimta; tarp lietuvių arba tarp svetimtų. Visos prižiūrėti man yra per daug, todėl vieną parduosiu. Geras lietuvis, norintis pagerinti savo būvį, pasitaisyti sau lengvesnį pragyvenimą, tegu tuojaus atsišaukia ant šio adriso:

A. Jocy 1421 So. 2nd str.
 Philadelphia, Pa. (6)

60 YEARS'
 EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
 DESIGNS
 COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year, four months, \$1. Sold by all newdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York
 Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Dr. A.L. Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo:
Vyriskas, Moteriskas ir Vaiku. Priemimo valandos kasdien ir nedeliomis: **Nuo 8 ryto iki 9 vakaro.**

Telefonas Yards 7399.

Biblija

Juokinga, iliustruota.

Joje telpa suvirš 400 juokingiausių paveikslų iš Biblijos (su angl. parašais). Kas matė „Kritilius šviesos”, žino kas tai do knyga, bet čia paveikslų 20 sykių tiek. Reikia turēt gerą pilvą, kad nesprogt nuo juoko. Gražel apdaryta su prisuntimu \$ 3.25
 Laiskams popierų naujų, su juokingais šven tais paveikslais, dar tokių nebuvo 12 už 25c.
 5 tuzinai už \$ 1.00
 Adresuok:

F. J. Bagočius

Bx 1399 Pittsburg, Pa. (6)

Tėmykit

Pittsburgiečiai.

J. Kazlauckas užlaiko Pool Room, ir priegtam galima gaut visokių lietuviškų knygu.

2216 Tustin st.

Pittsburg, Pa. (6)

Be sveikatos nera laimes!

The COLLINS New York Medical Institutas

per daugel metų gyvuojantis, kuriame daktarų patyrimai turi didelį pasisekimą ir paži nimą visokių ligų, kokio jos skyriaus ar vardo nebūtų, o ypatingai su geriausia pasekme ir pasisventimu išgydo užsėdintas ligas bei visokias silpnības vyrų ir moterų.

Tas Institutas kasdien apturi didelę daugybę nū išgydytų padėkavonių iš visų kraštų Amerikos.

Rodijama visiems, kurie varginami yra ligoms bei nesveikums, o nieks neįstengė išgydyt, kad kreiptųsi į šitą INSTITUTĄ, tal apturės teisingus, grynus gerus vaistus ir pagalbės sveikatai. Su vaistais reikalingus pamokinius per laišką (lietuviškai), kaip reikia apseiti, tepat išaiškinimus apie ligą.

Iš daugelio padėkavonių, kurie yra pilnai išgydyti, čia, delei mažumo vietos, talpiname nors vieną:

Garbingas Collins New York Medical Institutas!

Prašau priimt širdingą padėkavoną (kurią gali ir pagarsint) už pagalbą sveikatai. Kad metus sirgau ir daug visokių daktarų perleideu, bet negelbėjo ir tik labiau puoliau ant sveikatos. Po visokio gydymo, atsišaukiau pas Jumis aprašant ligą: skandėjimą krūtims ir pečių, rankų, kojų ir kitas dalis kūno, nusilpnėjimą visam, kaip kosėjimą ir skreplavimą, galvos skaudėjimą, svaigimą, vidurių nedirbimą, — tal per Jus išmintingą gydymą ir gerus vaistus, kuriuos man prisuntėt ir suvartoja, pasilikau visai sveikas, už tai nužemintai dėkavoju. Gailla, kad iš kart prie Jūs nesisaukiau.
 Su godone M. Fortunas, 110 Park str., Butte, Mont.

Tūkstančius tokių padėkavonių galima perstatyti.

JAUSDAMI NESVEIKUMA neatidėliojant atsišaukit, kaip asabiškai, taip rašant (lietuviškai) ligos praetit ir dabartinį stovį. Ką skanda, arba kokia liga kaip senel sergate ar gydeisi pirmiau kur, kiek turit metų amžiaus, vyras ar moteris, vedęs ar ne, ir viską tą, ką jauti sau kenkiančio sveikata. Adrisuokit:

The Collins N.Y. Medical Institute

Dr. R. MIELKE, Medical Direktor.

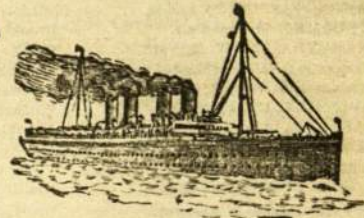
140 W. 34 st. (arti Broadway) New York, N.Y.

Atsilankanti į Office priimami nuo 10 išryto iki 1 ir nuo 2 iki 5 val. po piet.
 Šventadieniais išryto 10 iki 1 val. po piet.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
 Philadelphiajoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmažo pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliskos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliskos žodžio lietuviškai, k. t. be asst [byst] žveris; eht [elt] aštuoni; eye [ai] akis ir t. t. 174 pusl. Su prisuntimu \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 222 abrožėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64.
 Su prisuntimu 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti. be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order” po adresu:

P. Mikolainis, Box 62 New York.